

31436

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 13-వ తేది సోమవారము } No. 214
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ లక్ష్మీనామ సంవత్సర మార్గశిరమాస శుద్ధ సవతి. } సంచిక ౨౧౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారికే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు వాండియున్నది. పంచభాష చీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటచే శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి హిమమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియుంట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఆయుర్వేదాపద రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆధ్యైవజ్యోరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1

3046 దాక్షిణ్య శ్రీనాథ కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి తెజవాడ.

మహానూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యాల పంథానమన ఆయాగై నది. అశివపండి
మొహా, పులి, మొదలైనవాటి పితృమలన్నియు చేరినవి వా
రింతలకు పరమాపదము. వెల రు 1 కి రు 80/- కేలూగు ఉచి
తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.

2126 ఆర్థరసాయనశాల ముక్త్యాల, కృష్ణా.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108

Apply to:-

Imperial Telegraph Collage, Delhi

మదనకామేశ్వరిలేళ్ళము

8251 శేషమయ్య, నిమ్మాళ్ళపల్లిపైనున్న శివవస్త్రాశ్రమ, ఆశియా
శ్రమము తెలిపివారిని బారించి చూచును, నిర్దోషుడైనా, గలిగియుంటు
వస్త్రాసాదము. 20 రు. దీన్ని రు 1-4-0 ని. పి. 0-8-0
పి. 8-8 ఆయు కో, ఆయుశ్శేషమయ్య, శివవస్త్రాశ్రమ.

ఆరూఢము

3268

ధర్మవ్యాపకంబగు శ్రేష్ఠులను, శేఖ ప్రాయశాలము
తో సహా, పంపించిన, బహులంబును. 1. చెంబిలు 5. ప్రశ్న
లకు. రూ. 1-0-0 పై ప్రతి శ్రేష్ఠుకు. రూ. 0-4-0 ని. పి.
ఖచ్చలు ప్రశ్నకు. చాలశ్రేష్ఠులెవరయ్యను,
సంగత్యం. చోళింగపురిను ఉన్నా.

“త్రైమదాంధ్ర మహాభారతము”

ఆది. స. బా. వర్ణములు 8253

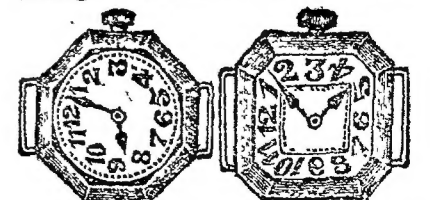
మో రిమ్మి. వేదము

పుస్తకముల కేటగిరీను వ్రాసినాడు

సుజనరరిజనీముద్రాశాల కాకినాడ

HALF RATE 14 Kt. SOLID GOLD

Bridge Movement 10 Jewels.

Original 8. 30. Sale Price 2s. 15.

Very Strong Bridge Movement, 1 Jewel in 10. before

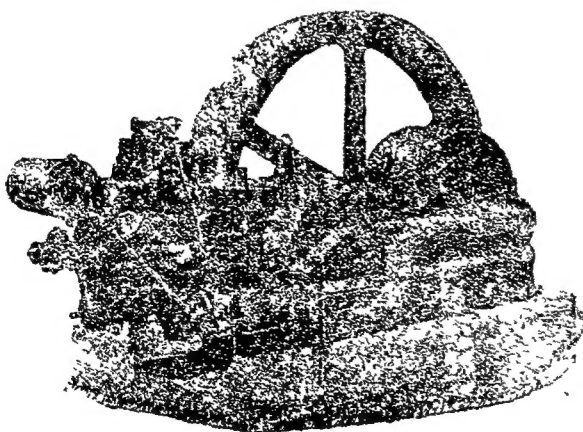
for 10 years. The watch is made of the best materials and is of the highest quality.

యింపీరియల్ కోల్డు స్టార్టింగు క్రాడు

ఆయిలు యింజను

ఇతర ఆయిలు
యింజనుల కంటె
బలమైనవి. చాలాత
క్కువ ఆయిలు
ఖర్చును.

యింజియాలో
అన్ని స్థలములలో
పనిచేయుచున్నవి.

12 మొదలు 75
గుట్టము వరకు
స్టామో వ్రక్కుచి.
చాలా
మనము.

వలయువారు మాకు వ్రాసి అన్ని విషయములు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఫోల్ యేజంట్లు

ఆంధ్రా యింజనీరింగు కంపెనీ, బెజువాడ

ప్రాప్రయిటరు, చుండూరు వెంకటరెడ్డి. బి. ఏ

సంగీత సమరము

ఆంధ్ర సభాపతికి నిర్ణేత

(వసుమతి యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రిగారు)

(నవంబరు 29వ తేది తరువాయి)

"ద్రవిడదేశములో నివసించు బ్రాహ్మణులనుండి గాయ మలలోను వాద్యములలోను నేనెట్టివంతులను ఉత్తములగుంబు లుగ వైనచో నెవరినబడిన గుణములుగల యితరజాతియును లేద ని చెప్పుటకు సాహసించుచున్నాను." అని మన వాగ్దేయకార కులు నిర్ధారము చేయుచున్నారు. ఇందు "నేనెట్టివంతులను" అనుచో బ్రహ్మచర్యము చేయుచున్నాను. ఇందు "నేనెట్టివంతులను" అనుచో బ్రహ్మచర్యము చేయుచున్నాను.

(1) ఎంతదూరమో పోవవలసినదే. ఎన్నడోగతిం చిన మహా వైద్యవాదాన్నియు, పట్నం, సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు తిరుక్కోవికావలి కృష్ణయ్యరు, శ్రీనివాసయ్యగారు, పుష్ప వనమయ్యరు మున్నగు వారినిగూర్చియు బలక నక్కలెరు. సజీవుడై యిప్పటికిని ద్రవిడాంధ్రభూమిలో ననుపమానపూ జ్యుతమ గలిగి (పిడేలు) జంతువాద్యముల కల్ల శిరోధూమగము గాఁ దనరుచుండిన శ్రీయుత టి. గోవిందస్వామిశిల్ప గారిని వ్యాస కర్త లెఱుగమని మాడ జెప్పసాహసించురా? లేక యెఱుగుదుమను యుఁ దమసిద్ధాంతమును విరియెడగూడ వ ర్తింపజేయు నుంకిం తురా?

(2) నిన్ననుగాక మొన్ననఁగాఁ గొలదిదనములక్రింట్లు మన యాంధ్రదేశమునందు సహితము తనదుసహజనిర్వశ వాదద నైపుణ్యమును అనుపమానలహరిజ్ఞాన ప్రాధత్యమునుజాటి వి ద్యుత్కామనకు దిగ్భ్రమ మందించిన శ్రీయుత దక్షిణామూర్తి పి. శైలానిని, సహితము మన లాగ్దేయకారకు లెరుగఁ గందురా? లేక యెఱుగుదుమనుచుఁ దమసిద్ధాంతమును, వైచారియులే న ర్తింపజేయు నుంకింతురా?

(3) ప్రస్తుతద్రవిడ గాయకాగ్రేసరులయం దొకరును, ఆంధ్రదేశమునకు సహితము పరిచితులును, మృదుమధుర వాగా లాపవాద్యుల ప్రజ్ఞామండలమును సరసులును నగు శ్రీయు త, అరియకుడి, రామానుజజయ్యగారిని మనవాగ్దేయకారము గారెఱుగఁగందురా? లేక యెఱుగుదుమనుచుఁ ద్రైయుధయులు టులే విరియెడఁగూడ వ ర్తింపజేయుదురా? ప్రస్తుతమున కధ మ విశ్వా మూడు ప్రశ్నలకుఁ జెందిన సమాధులమున నను మన వాగ్దేయకారకులు విస్మయముగఁ జెలిపెదమనక ననంతర చర్చనీ యాంశములను గూర్చి నేటిని వ్రాయఁటను వివరిం చు చు న్నాను.

"ఇరుకని యేండ్లక్రిందునే ఉత్తమగానం బంతరించినవని చెప్పుచున్నాను." ఇదియుఁ దైనువహరింపఁబడిన వాక్యాం శమునకుఁ జెందిన యొకభాగము. ఇందు వ్యాసకర్తలు "ఉత్త మగానము" అనునొక తరగతినిఁ దిరిగి తలవించుచున్నాడు. ఇం తకునుండు పీరించేజేయఁబడిన వ్యాఖ్యానమునం దెచ్చటను నీవి వయమునుగూర్చి ముచ్చటించి యుండలేదు. సంగీతజ్ఞులలోని యితరములను మాత్రముక నాలుగు నిర్వచించి యున్నాడు. అ యివను వాగ్దేయ కారకులనే నిదివరకుఁ బలుకఁబడిన యితరలక్ష జాదులనుబట్టియేమి మరియే, వారి, వ్యాసకర్తయను బట్టిగా ని, చివరకు వారుచూపిన "మోక్షము సంగీత ప్రయోజనము" అనులక్షణ శ్లోకభావమును బట్టిగాని, యావారు ప్రయోగించిన "ఉత్తమగానము"ను భక్తిసహిత గానమనియేమి మనము భావించి యావైకల సత్కర్మమును బరచుమర్చితము.

గాయకుఁడు సంగీతమును భక్తిపరమనాశ్రయము యననె టుట? కామయవంతులమున యతికాగోబుధుని కన్నులు మూయుటయు గామశృంగారవిందాదులను బలుములుఁ బలుపుట యు మాత్రముననా? అందునకేగ్గడిన బాహ్యలక్షణ మాగ్ధము రింకేలేనీ గలవా? మఱియింకే యితరవ్యాఖ్యయులలో నీవైచే ర్కొనఁ బడిన పట్నంబుబ్రహ్మణ్యము, మహా వైద్యవాదాన్నియు మున్నగు మహామహులు "ఉత్తమగాన" మనునట్టి ప్రత్యేక ర్థమును కుట్రయించి మెయించియుండిరి, యెంతవరకు మనవాగ్దేయకారకులు కుట్రయ్యుచుండురా? ఇయ్యకొనవలసిన దేదోచాటుక నున్నవాదములను చూచి కార్యచోద్యమె యిలు సందర్భమున వాగ్దేయకారమునకుఁ జేయఁగలగా? పొంగమున స్వప్రకృష్టమున నెటు లుపయోగించ బడుచున్నదో తూడఁ జెలిపినవిక్కిలి నమంబనము కాగలదు.

వేరొక వాగ్దేయకారక లక్షణములు పట్టదగినవాయ తుండ్లొక్కరుండును లేవని నిర్విశంకముగా జెప్పవచ్చును" అని ద్రవిడులనుగూర్చి దృఢముగాఁ బ్రకటించినారు.

ఇక వాగ్దేయకారక నిర్ణయమును గుర్తు లనుచున్నాను గాని వారివివిధానములు నుదహరింపటను మానినారు. వ్యాసాంత మునఁ దమకుఁదామే "వాగ్దేయకారకుడు. వి. ఏ." అని వ్రాసి కొనినారు. పాశురాలు "దీనిభావమేమి తిరుమలేశ" అని అడు గుచుకు కాబోలు! ఇప్పుట్టును "స్వభావ స్వతంత్ర క్రియామూ జానుతి" అనునీతివాక్య మొక్కటి దానిఅర్థమును వివరింపఁచుట నన్నవసోధించుచున్నది. ఏమిచేయుచును! ఆ! స్వభావ నన్నినది. నావాక్యములే! వ్యాఖ్యానములే! కేవల శంకరా నతారులు జగత్వాజ్ఞులనను శ్రీ మత్యగరాజమూర్తుల పవి త్ర వాగ్దేయరాజమునే యుదహరించెదను.

జేగడ - ఆది

ప. భక్తుని చారిత్రము వివరే మనసా! సీతారామ

అ. (అ) సక్తిలేక తాఁ గోరుదు జీవ న్ముక్తుడై యానందమునొందు

||భ||

చ. జపరేపములఁ దాఁ జేసితి ననరారు అదిగాక కనకాత్ముడు తానె పల్కరారు

ఉపచుతకులేక యుండవలెనని యాచారను దిరుగరారు

చవలపట్టుడై యాబునుతులపై సారకు క్రమ కారాదనుసారి

||భ||

(2) భవభవము నిజమని యెంచగరారు అదిగాక మఱి శివభావనభేదముఁ జేయగరారు

భువనమందుఁ దానే యొగ్గడనని బొంకి సాట్ల సాకగరారు పవనాత్మజ

ధృతమా సీతాపతి పాదములను యేమరరాదను హరి

||భ||

(3) రాజస తామస గుణములు గారారు అదిగాకను అవ్యాజమును రాలేదనగరారు రాజయోగ

మాగ్ధము నీవిత్తము రాజులు విడువగరారు రాజశిఖామణియైన త్యాగరాజసఖుని

మఱువరాదను హరి

||భ||

ఈసంప్రదమున వింకను ద్రవిడ గాయకులను గూర్చి మనవాగ్దేయకారకు లెంతెంతయో నిరాధారముగ వ్రాసియు న్నారు. ఆయావ్రాతలన్నియు ఖండనార్హములనుట కావంత యు సంతయులేదు. అయి: గ్రంథవి ప్రభేదాని నట్టివన్నియు దప్పక వదలవలసి వచ్చుచున్నది. పాశురకుల కయ్యవియు నా పశ్యకములేయని! తోచునేని తక్షణమువిప్రసించుటకు సందిదుడ నై యున్నందునఁ బ్రస్తుతమున కేవల యంతయులను మాత్రము సాధిపులాక వ్యాఖ్యమునఁ జూపినాడను.

"ఇటులనే విజావాద్యమందును వాయులిన(పిడేలు) వా ద్యమందును మృదంగ వాద్యమందును ఆంధ్రదేశము ద్రవిడదేశమున కావంతయు దీసిపోదు....." వేణుగానమందు ద్రవిడ దేశముతో దుల్యమగు ప్రతిభ ఆంధ్రదేశము సంపాదించినదని చెప్పవచ్చును. వాగస్వరము డోలఁబడు వాద్యములందు ఆంధ్రు లు వైకినన్నియున్నాడు. ఇకను రామన్నగు. కంఠీరావా ద్యమందు కొంతదీరినదనవచ్చును." అనుచున్నారు. మన వాగ్దే యకారకు టీనాటికిన్ని విషయములలో ఆంధ్రులనేటలు ద్ర విడులతోఁ దుల్యులగుచున్నట్లు లొప్పికొని నందులకు నిజముగ ప్రతిపాదించుచును బరమానంతభరితుఁడు కాగలఁడు. కాని యిప్పుడుగూడ నాయావివాదానికిల నామములను జేర్చొన కుండుటకు మాత్రము ప్రతిపాదించుచు జరింపఁయు మా నఁడు. అదియట్లుండ "కంఠీరా" వాద్య మశాస్త్రీయ మను చుఁ బుత్రికలలో లోగడ పేరుచేసిన యారాధ్యమును జూచి యుండిన ప్రతిపాదించుచు నిప్పుడు పేరుపలుకు "శ్రీఅత్తి దీన" దను వాక్యమునుజూచి యాశ్చర్యమందకయు మానఁడు. ఇంకను దూరదృష్టిగల ప్రతిపాదించుచు "ఎప్పటికయ్యది ప్రస్తుత మప్పటి కామటలాడి" అనుపద్యమును స్మృతికిఁ దెచ్చికొనుచు "బ్రతునేపుడరా" అనుచుఁ బయటఁబడఁయు మానఁడు.

ఇక జంతువాద్య సమ్యేకనమునుగూర్చి యెంతవరకు వివరముగ వ్రాసియున్నాడు. అందున నవసర వివరణాంశములు చెక్కులు కలవనటకు సంతయులేదు. అయిన సం దుదాహరింపఁబడి న వాగ్దేయకారకుల ప్రధానాంశములనే గ్రహించి యెంతవరకు రింతము. ఈ వివరముననుమందు జంతువున నేదీ! జంతువాద్య సమ్యేకన వన నెట్టిదీ! మున్నగు విషయములు నిర్ధారింపఁ బడవలసి నియున్నవి.

శ్లో "విజావాదన రత్నము కృష్ణతిజాతికారము తాళజ్ఞ క్షాప్రయత్నేన మోడమాద్యమేయిచ్చుతి" అని విజ్ఞానేశ్వరీయ మిరామరప్రాంత్యక్షకారములలో చెప్పబడియున్నది. మఱి యు విజావాదము ననగాఁగమనా శృంగారమునాద్యవిధములను చున్నటులు వివరింపబడు. చివరకు సమయమాచ సరస్వతీవిత్తము లందునసహి విభావయే కనఁబడగలదు. ఈకారాములనుబట్టి "పి ణ" అనిపిలువబడుజంతువు మిక్కిలి ప్రాచీనమైనదియు, క్షాప్రయత్నమునైనదియు ననిపిచ్చియుండుటకు సందేహముండదు. ఈవై కారాములన్నియుండుగా విజాప్రాతప్రయమును గూర్చి తెలుపు మనసా! త్రమాంతము లింకను గలవు.

బ్రహ్మాండమున మేరువు నాశ్రయించియుండినలోకము లరీతినిఁ పిండాండమున గాత్రమున నెక్కు పూసననుసరించిన వగు నొక కొన్ని సరములు బ్రహ్మగంధి మొదలుకొని కపాలపర్వంతము న్యాపించియుండగలనుట జగదగ్దితము. ఆత్మమనస్సు, అగ్ని, వా యువునను వానినలనఁ గలుగు "ఆహతనాదము" అనునది ఊర్ధ్వ ముఖముగ నీపైనరములకెగు స్రుత్యంతరముల మీదుగ నారోహణ క్రమమునను సంగిందుమందును. అట్టి నాదమే "మంద్రోస్వా న్మృద్యము కంకో, శిరస్తారక సంజ్ఞకమ్" హృదయస్థన ప్రస్థానాం లెరసంచారమున "మంద్ర" మనియు, కంఠస్థానాం లెరసముగనప్పు డు "తారక" మనియు, బిలువఁబడుచున్నది. "ఓమి శ్లోకాత్తు రమ్ బ్రహ్మ" అనఁబడు నా నాదబ్రహ్మముయొక్క యవయవ ములును, ఇదా, పింగళ, సుషుమ్న లోకాతివాద్య ప్రములున్న యొగసప్తక సదృశములనునను "స. రి. గ. మ. ప. చ. ని" నేకున ప్రస్థములను బ్రత్యేక్షప్రకృతియందుగూడ క్రుతిపేయ ముగను గాత్రానుగుణ్యముగను బ్రవర్తించుటకును ఏతన్ములునున "బ్రహ్మాండ" "పిండాండము" లనంబడు బాహ్యంతర ప్రకృ తులను సమ్యేకనపఱచుటకును "దారుహి" అనుజంతు మొండు లక్క మఱియొకటి కానరాదనుటయు నెన్నఁడో సీక్తికరింపఁబడినవిషయమై యున్నది.

శ్లో|| "నాదాశ్చక్రతయో జాతాస్తాభ్యామ్ మధ్వాదయ స్స్వరః | తేభ్యోరాగస్సముత్పన్నో గీతమ్ తస్మాత్సభాయతే ||" నాదమువలనక్రతులును, క్రతువులన సప్తస్వరాదికములును, స్వరములనలన రాగములును, రాగములన గీతమునేర్పడుచున్న దని వై శ్లోకార్థము మఱియు "అతో నాదాత్మకమ్ గీతమ్, నాద్యపి గీతాననర్తిచ" గీత ము నాదాత్మకము. వాద్యము గీతానుకరణము.

ఎన్నియున్నను శ్రీ పురుషగూత్ర భర్తానుగుణ్య నాద ము నిచ్చునది "దారుహి" మాత్రమే. అయ్యదియే సరస్వతీ ప్రభృతి కమాధిని పర్యంతగాయనీ మఱులచేతను చివరకు మన వాగ్దేయకారకులు పలికిన పిణ మప్పయ్య, పిణ వేంకటమఖి, ప్రస్తుతము కారుమాడి సోదరులు, పిణ ధనము మున్నగువారిచే తను నాదరింపబడుచుండెను.

"ఫిడేలు" అనబడు జంతు మిట్టల కొద్దికాలముక్రిం చుట 'ఇటలీ' బాప్రుజులచే గనిపెట్టబడినది. పిణ' యందలి గాత్రానుగుణ్య భ్వవ్యాలాపన సౌభ్యముగాని, 'పిణ' యం పలి జతవిధ గమకాద్యనేక లిత గభీర వాద్యోపయోగ నిర్మాణ వైచిత్ర్యముగాని, 'పిణ' యందలి శాస్త్రీయ గీతానుకారణో పాంగిక ప్రాచుర్యముగాని, యా 'ఫిడేలు' నందు లేదు. ఈ కారణములనబట్టి 'వహాధిని' పలికిన రహిపుట్ట జంతుగా త్రముల తాల్పరగింపు వివలగాంధర్వము విద్యమాకు" అను టను చనిన పంతుము సహితము 'పిణయే' కాని 'ఫిడేలు' ఎంతమాత్రము కాదనియు మనము నిశ్చయించుకొనవచ్చును.

ఇక 'ఫిడేలు' ను గూర్చియు చర్చనీయాంశములు, వివాదాంశములు చెక్కులు కలవు. ప్రస్తుతమున కేదియెటులు న్నును నిదియు బహుళతర వ్యాప్తినిబడనదనక తప్పదు. జం త్రగాత్రములనుటతోడనే 'ఫిడేలు' వాద్యము నుపాంగము గాగలగు గాత్రాలాపనమని వెంటనే స్మరించునంతటి, యా చారణిధునైనది. ఇట్లుటకుఁ గాలకర్మబోష మేగాని మఱి యొకటి మాత్ర మెన్నటికినిగాదు.

ఉపాంగిక భగ్యనిర్వహణమునందు 'పిణము' 'ఫిడేలు' నకును ననుమ నొకంత భేదము మాత్రము లేకపోలేదు. 'పిణ, యందలి లింత భ్వవ్యాలాపములు సర్వసాధారణముగ స్త్రీల యొక్క మంజులంత స్వరములు ననుకరింపఁజాలియుండును. ఆ కారణమున నబలులు, అస్వతంత్రులును, నగు వారియెడ ని య్యది కేవల గీతాలాపనోద్యోగసహకారిగను, స్వతంత్రులకు వారియెడ సకల సంరక్ష్యమృద్ధమను నియ్యది అంగోపాంగ ముగనువాడఁబడుచుండెడిది.

"ఫిడేలు" అట్టి సర్వాంగసుందరసౌభ్యమున నేర్ప డినది కారు. యథాగాత్రానుకరణ భ్వవ్యాలాపన ప్రతిష్ఠంబై నదియుం గాను. కావుననే యాచరణమునం దియ్యది లెం డు తలు శిఖండివలె నన్ని దారులను నడువఁజూచుచున్నది. తిరుక్కోవికావలి కృష్ణయ్యరు, గోవిందస్వామి పిల్ల మున్నగు మహా మహులచేతఁ బడి యిప్పుడిప్పుడి య్యది ప్రధాన మగుటకుఁ గాని, య ప్రధానమగుటకుఁగాని నోరాడనీయవచ్చుది. యథాగాత్ర భ్వవ్యనుకరణ మొక్కటి తక్క యన్ని విధములయిన గమకము. భావసంచారములు వా ర్జ్యవైచిత్ర్యములు 'ఫిడేలు'నఁ బలికింపఁబడగలవనియు నీపైనఁ జేర్చొనఁబడిన పుడవివాదముల వాద్యవై పుష్టమున మనము నులకముగ గ్రహించవచ్చు. పరియునో స్వీయగూర్తున వానా, 'ఫిడేలు'ను ఉపాంగముగను జేకికొనగలరు. మఱియొ కప్పుడు బహిరంగభర్తలలో బ్రహ్మవాద్యముఁ చేయుచుండియు నందలి ప్రాధాన్యమును జూపగలరు. అటులుగాక తామే సభా ప్రధానులు సహితము కావలసినవివస్థమగుచు దమ సానమున నా'ఫిడేలు'నకే పట్టాభిషేచనమునుగూడఁ గావింపగలరు. (సశేషము.)

"STAR BRAND"
SULPHATE OF AMMONIA.

నక్షత్రపుమార్కు సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా
ఎరువులన్నిటిలో సుత్తమమైనది

విశేషముగ నుపయోగపెట్టబడుచున్నది.

అందరిచేతను మంచిని సాగదజ్జది.

ఓ వ్యవసాయకులా రా!

అమోనియాను సమానముగ నెరువుకలదా? మీరు ఎప్పుడైన నుపయోగించియుంటిరా? వెలపంది చూచిని పరీక్షచేసి. లాభకరముగానన్నందున, విశేషముగ కొనటకు వచ్చుచున్నారు.

ఎరువులన్నిటికిని రాజైన యాగ్రోఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాను, సరి చెడు, పొగాకు, రాగి, పప్పులు, జొన్నలు, తపలపాకులు, ద్రాక్షతీగలు, నిమ్మచెట్లు, వారింజుకట్లు, ఉల్లిగడ్డలు, బంగాదుంపలు, పసుపు, అరిటి, కొబ్బరిచెట్లకు మొదలైనవాటికి ఉపయోగింపవచ్చును. నీటిలో వేయగానే కరుగును. వెంటనే పైకకు వినియోగపరుచు. చెడువాసన యెంతమాత్రమును లేదు. మతాచారములకు వ్యతిరేకమైన వస్త్రపు యెంతమాత్రమును చెర్చబడలేదు. అంతే గాక, ఇంతకంటె చాకయైన యెరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కపైరుకు ఎంతెంతవేయవలసింది, యేలాగు వేయవలసింది, మొదలైన వివరములను మాకుగాని, యీ క్రింద తెలుపబడిన మాకంపెనీ ప్రచారకలకుగాని, సర్కరు వ్యవసాయపు యిలాకావారికిగాని వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

డిపోలములు.	విలాసములు.	ప్రచారకులు.
బెజవాడ	ఇండ్లో అగ్రిడిపో (పెద్ద పొట్టాఫీసు దగ్గర)	R. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు
తెనాలి	ఇండ్లో అగ్రిడిపో (రైలుస్టేషనుదగ్గర)	Ch. V. P. సుబ్రహ్మణ్యంగారు
చినగంజాము	కరణం చినరామయ్యగారు	కరణం చినరామయ్యగారు
నెల్లూరు	చెరుకుమూడి లక్ష్మీనరసయ్యగారి డిపో	C. పట్టాభిరామయ్యగారు
కొడవలూరు	వైడా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు	వైడా సుబ్బరామయ్యశెట్టిగారు
సాయుడుచేటి	కే. కృష్ణరావుగారు	కే. కృష్ణరావుగారు
కోనారూ	సి. సి. సుందరరాజముగారు	సి. వి. సుందరరాజముగారు
కర్నూలు	ఇండ్లో అగ్రిడిపో	M. సర్వస్వరావుగారు
చింతల	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్యశెట్టిగారు

80 పానుల తూకముగల 'నక్షత్రపు' మార్కుగల సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాబస్తా 1 కి దు 8-8-0 మంతునైన వ్రాయబడినవారివర్త లభించును.

ఫోతము చాలయెక్కువగా నుండవలెననుకోరిక గలరైతులకు, సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాతో, నక్షత్రపు మార్కుగల మాపక ఫాస్ఫేటుకూడ పెరులకు నుపయోగించవచ్చును. ఇదికూడా మాడిపోలో సమ్యవచుచున్నది. 112 పానుల తూకముగల బస్తా 1 కి దు 5-8-0 మాత్రమే.

ఒకేమాదిరిగాని లేక రెండుమాదిరి యెరువులను ఒకేపర్యాయము నాలుగుబస్తాలు కొనువారికి, రైలుకర్షలు కంపెనీవారు భరించి, అదేవెలకే కొనువారికి సమీపవస్తువుల రైలుస్టేషనుకు పంపుదురు, టోకుగా కొనువారికి ఇంకను చాకగా నవ్వబడును

Fertiliser Propaganda of India, Limited.
Secretaries:—SHAW WALLACE & Co., MADRAS.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

జీవామృతము

జీవామృతము—నరముల యొక్క బలహీనముచే కలిగియు రోగముల కిది యుపాయమైన యాచక్షురాజము, మరియు బలహీనము భావతయము, రక్తతయము, వీర్యనష్టము, మొదలు యొక్క బలహీనము మున్నగు రోగములకు ఇది 80 సంవత్సరములకు ప్రసిద్ధిచెందిన రసాయనరాజము.

కృత్రిమముగా ఉచితముగా పంపబడును.
181 గోవిందప్పనాయనిబిడ్డ, ఆయుర్వేదాశ్రమం పోస్టు బాక్సు, 287. మదరాసు.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

"షేక్స్పియర్" గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము. దేశభక్తి గలభా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము. తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము. వెల ప్రతి 1-కి రు 10-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

6, 7, తంబు శెట్టిబిడ్డ మదరాసు.

దక్షిణ హైదరాబాదువార్తలు

సర్ మహారాజాబహదూరు
పీఠ ప్రభుత్వసభాగృహముగా వహింపవలసిన సహించిన ప్రభువుగారివలన నిమిషమైన చార్జిపున్నుకొనిరి. రాజ్యాంగ సంస్కారములు శ్రీ ప్రభువుగారిగల ఆగ్రహమునముఖా వాద్య సముద్రకారము అపలుకునీతి రానాంభించినననియు జనులు లలమచున్నారు. జనలలో నూతనోత్సాహములు కొంత సాదాచుచున్నవి. రెవిన్యూశాఖలో గొప్పమార్పులు కలుగనున్నవి చెప్పుకొనుచున్నారు.

శాస్త్రోక్తమనుసభ

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము పక్షమున గరితరవా రము (డిసెంబరు) నాడు ఈసభ జరిగినది. సర్ మహారాజా బహదూరుగారధ్యక్షతవహించిరి. మతశాఖామంత్రి (Ecclesiastical Minister) గారు పట్టభద్రులకు ఉపన్యసించిరి. ఈసభ సగరమున కొకమూలమును పురోద్ధావమందలి పురమందిమున జరిగెను.

ఆంధ్రపట్టభద్రులకు సన్మానము

నిజాంరాష్ట్రోద్యమశీలనసంఘముపక్షమున ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమున నీవర్సరమున వెడలిన పట్టభద్రుల సన్మానింపబడె రెడ్డిబోర్డింగువందరమున సభ జరిగెను. శ్రీ యుత వెంటరామారెడ్డిగారు ప్రేమిపాత్రను కమిషనుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పలువురు సంసానాధీశులును బారీష్టరు వికీల్లు దేశములు దేశపాంశ్యులును, ప్రభుత్వోద్యోగులును సభ సలకరించిరి. ప్రాధానరు కిరుగారి హనుమంతరావుగారు ఆంధ్రమున పట్టభద్రులను ప్రబోధించు ఉపన్యాసము జరిపిరి. ముత్యారామప్రసంగము చాల మహిమరముగ శ్రీయుతి వాసు దేవరావుగారుచేరి. తుమకు ఫలాహారమందు జరిగెను. శీలద్ర పంపూర్ణకృష్ణులు ఆంధ్ర భీష్మాచార్యులసభకు చారుడును శ్రీయుత సావల వేంకటరెడ్డిగారతిథులను గౌరవించిరి. చాయాపటము (పట్టభద్రులది) తీసికొనబడినది.

"నుజాత"

వైశేషిక నిక మాసపత్రిక రాలోపు జవహరిభండి హైదరాబాదువందు వెలువడునని తెలియుచున్నది. స్థానిక ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమువారు సంపాదించియిచ్చిన శాసనములు దీనిలో వెలువడునని చెప్పుచున్నారు.

పాయగాకమీషన్

పాయ గాజగీర్దారుల ముఖ్య రాజభివృద్ధిలకుండిత వివాదములను విచారించి శ్రీప్రభువుగారికి నివేదించుటకై ముగ్గురు సభాసదులుగల కమిషనును శ్రీప్రభువుగారు నియోగించినారు. పీఠానికొకరు రాజాభివృద్ధివారంత బూర్జుగారు, రంపవారు మతశాఖామంత్రిగారు, మూసవారు మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయాధీశులలో నొకరింట్లు.

నాంపల్లిలోసభ

నాంపల్లిలో నూతన గ్రంథాలయము పక్షమున ౯ డిసెంబరునాడు నాయంత్రిము బ్ర. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు కర్ణాటక సంగీతమునుగూర్చి యుపన్యాసము నవ్విరి.

మాడపాటి హనుమంతరావు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డు

ప్రజలకు హెచ్చరిక

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాను ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగా విభాగముజరిపించి యిప్పటికి చాలకాలమైనను ఇంతవరకు పాఠశాలబోర్డు ప్రెసిడెంటు మీర్జాపురం రాజాగారి చర్యలవల్ల ప్రత్యేక జిల్లాబోర్డును సాంవలసిన యోగ్యతపట్టినది కాదు. పానుగల్లు మల్లిత్యముపొయి నూతనమంత్రివర్గము వచ్చెను. కనుక పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వాసులందరును వెంటనే ఈ విషయమై తగినచర్య జరుపుదురు గాకయని కోరుచున్నాను. ఈ లూకాసభయూత్రమేకాక జిల్లా ప్రజలసభ ఒకటికూడా కలటనే జరిపించి, మల్లెలకు డెప్పుడేమను ఒకటి పంపుటకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయదురనియు కోరుచున్నాను. వ్యవధిలేదు గనుక త్వరలోనే తగినచర్య జరుపుదురుగాకయని హెచ్చరించుచున్నాను.

మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మ.

169-1027 13, బెరాగిమతం వీధి, మదరాసు.

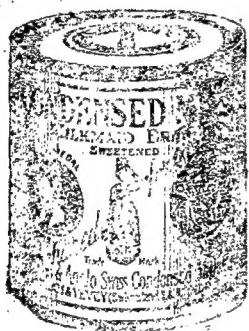
ARE YOU —
QUITE
SURE

that your milk supply is uncontaminated
and untouched by unclean hands.

YOU CAN
BE SURE IF YOU USE

MILKMAID BRAND
CONDENSED MILK

which is guaranteed pure, rich, full cream cow's
milk as delicious with Coffee, Cocoa, Tea and
all other purposes as it is convenient, safe and
reliable for Baby feeding. : : : : :

Trial tins are on sale at Annas 2
per tin or will be sent post free
if name and address in full accom-
panied by stamps for Annas 3 are
sent to : : : : :
MILKMAID MILK, P. O. Box 356, CALCUTTA.

సి.కన్నయ్యకంవేనివారివలస

చెన్నపురి ఎస్టేట్ డుథియేటర్ లో

దశావతారము

జనవరి మొదటి తేదీవర్క్రవదర్శింపబడు

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, సురవారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
దశావతారములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంత్రము 5 గంటలకు
నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంత్రము 5 గంటలకు
యెడలెకల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తియ్యద చేయబడి కాలం గంటలలో జరుపబడును.
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రూ. 3, 2, 1, అణాలు 8. C. CUNNIAH, Proprietor.

ఇంకను కాలయాపనముచేయుక తక్షణమే
నన్ను పరిశీలించి, లాభమును పొందుడు?

నేను గడచిన అనేక సంవత్సరములనుండి ప్రచారమునందున్న నా వేరేలోకామయహర కస్తూరిమాత్రులు
తెలియనట్టి గృహములేక ప్రజలు లేరనియే వ్యధగా తెలుపగలను. అట్లుగాక ఒకనేరే కారణాంతరములే
నాన్నేమో చేయకుండునవారు, వారిశ్రేయస్సు, లాభము నిమిత్తము తిక్కుకే నావరము తెలుసుకొనవలెను.
నంటి పిల్లలు, బాలురు, బాలికలు, తిరుణులు, యవ్వనులు, ముసలివారు మొదలగువారికి నేనొక వరప్రసాదము
నలెనున్నాను. శేక, కాల, లింగభేదములేక వన్ను ఎల్లరును సేవింపవచ్చును.

నా వేరేలోకామయహర కస్తూరిమాత్రులు

300 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర 0-4-0, 6 బుడ్డు 1-4-0, పోర్టుబుడ్డు వేరు, పూర్తినివరములకు
ఈదిగువ విలాసమునకునాయుడు. అన్ని వ్యాధులకు ఔషధము లున్నవి. క్యాటలాగనకు వ్రాసిన పంపబడును.

ముఖ్యగమనింపు:—మద్రాసు ప్రజలు నెం. 6, బంతువీధిలోనున్న స్వామింపెనీయందు
పుష్కలమును. యితర ప్రదేశములకు మాత్రావ్రాసినారు.

సాశ్వత వెంటకటాచలం పండితులు,

ప్రొఫెసరు, సీతారావు వైద్యశాల, మైసూరు.

సరస కవిత్వప్రసక్తి

సుప్రసిద్ధ శాఖిమానులను సరసకవిత్వ తత్వ విశార
దులను హృద్యపద్యగేయ గీతారచనా నిపుణులను నగు
శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు 11 తేదీ మాంబళము
విచ్చేసి మిరులకోరికపై వారి మాతప్రచురములందరి భాగ
ముల నన్నటన్నట చదివి వినిపించిరి.

సత్వరస్వరాజ్యవాదులయొక్క, స్వారాజ్యవాదులయొక్క,
సముచిత స్వారాజ్యవాదులయొక్క అన్యోన్య వాగ్విషయ ప్రకర్ష
శాఖిలాషును వారు మోపెటమివిడచి వివరముగ వర్ణించిరి.
అత్యంతాధునిక రాజకీయ భావముల నతిసులభతైచిని నప్రయ
త్నముగ నాంధ్రభాష నలంకరింపజేయుట వారికరకేతిలా
పని. ఇంతవరకు సత్యనారాయణగారు రాజకీయ కేయకవు
లగమాత్రమే ఆంధ్రలోకమునకు పరిచితులైరి. వారికి రాజ
కీయములపై గల అపరిమితోత్సాహ వంతులకు కారణమైయుం
డును. కాని వారి నంతమాత్రముగ నెఱింగినవాడు వారి యన
గ్రత కవిత్వప్రసక్తియొక్క స్వతంత్రభావ ప్రకటనాపటివయ్యు
ఆధునికత్వనాచరుమయ్యు తనంతట వైవిధ్యము సరస సము
చిత వాగ్విలాస సంపదయొక్క ప్రకృతిపురుషలీల నిరంతరా
త్మైక్యసంధానాభిలాషయు నియమితయు నెఱుంగరని
చెప్పవచ్చును.

శ్రీ సత్యనారాయణగారి యిష్టదేవత శ్రీ లలితాంబిక.
లలితాంబికకును భరతమాతకును వారి మనఃసంబంధిత్వమును
తేరు. మాతృభూమిసంబంధము మాతృదేవతా సంబంధము.
మాతృదేవతా స్వరూపమే మాతృభూమి స్వరూపము. అట్టిస్వ
రూపము పరపరిపాలనా విశ్వంఖిలములవారినుండి విడబడు
నంతవరకు మాతృదేవతా నిజరూపసందర్శనమునకు గాని
ఆమె స్వస్వంత వాగ్విలాసరేఖయొక్క స్వతంత్రసంతాపాద
సంజనిత సరసకవిత్వ వికాసమునకుగాని తగినతావులేదని
వారినమ్మకము. అందువలన వారెంతప్రయత్నించినను వారి
లేఖని రాజకీయరంగము నెడబాటుజాలకున్నది.

కవితాయననపుడు- గీతమునగాని కేయమునగాని (రెం
డును కవిత్వరంగములని భావము. సంగీతసమ్మేళనము లేకండ
గనే భావిగరించును పదసంభాషనమున రస ముప్పలినలయునని
యు మణిముగ్ధముల పోలికను రెండును స్వతంత్రప్రకాశమున
లేజరిల్లును, అన్యోన్యసహాయమున క్రొత్తరూపాలు నొస
గూర్చునలయునేగాని (ముఖిదర్శనములపాలిక) అన్యోన్యా
క్రతిములై యుండగూడదనియు వారినమ్మకము. ప్రస్తుతపు
భావకవుల రచనలందు మణిమూసలు కొన్ని యున్నను చాల
మర కవి కేరల సంగీతాశ్రయములే రసనిహితములై నేలవము
లగ నున్నవనియు అట్టివాని కెక్కువ గీతరూపములు భాషా
మోహముచే కపటార మోసరీండుయ్యెననియు వారి యుద్దే
శము.

వారువ్రాసిన పెక్కుగ్రంథములం దింతల ప్రకటితము
లైన ఏకీకీయమును ఆచట కొన్ని భాగములను వారు చదివి
వినిపించి మన్నుపరిమితానంద పరచుటజేసిరి. రాత్రి పంజెం
డు గంటలయినను ఇంకను వివరములను కుతూహలము తగ్గకుం
డెను. అందు అఖండకావ్యములందు వారు చూపిన క్రొత్త
పోకడలు పండితజనలకు హృద్యముగ గుండగలవు. ఇట్టిసా
ము తింకెన్నేనియు గూర్చి ఆంధ్రభాష నలంకరింపజేయుటకు
శ్రీ భారతాంబిక వారికనేక ఆయురారోగ్యైక్యైక్యముల
నొసగుచున్నావ!

పంజాబుశాసనభ

అధ్యక్షుని ఎన్నిక జనవరి 4 తేదీన జరుగును

లూహారు, డిశం 11:— పంజాబు శాసనభాగ్యక్షుని
ఎన్నికొనుటకు గవర్నరు జనవరి 4 తేదీని నిశ్చయించెను. ప
ల్లెకు అకౌంటు కమిషియెక్కుయొ ఇతర స్థాయిసంఘములయొ
క్కయొ అధికారతరస్థుల యెన్నికలు జనవరి 5 తేదీన జరు
గును. (అ. ప్రె)

WANTED.

Two L. M. P. diploma holders for the
rural Dispensaries on at Unikili and the other
at Narasayapalem in the Kaikalur Taluk in the
Kistna District. Applications after 25th of this
month will be rejected by the undersigned.
Those who selected should join immediately on
receipt of orders. Pay according to Government
Order No. 1522 P. H. dated 2nd October 1924.
Taluk Board Office, K VENKATRAMAYYA,
Kaikalur
Dated President.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి వ్యవహారం)

ప్రతిపాదనను వోట్లనుకుబెట్టగా విగ్రహియెను.

ప్రాచ్యవిద్యలందుత్తమ పరీక్షలు

“అట్టన్కోర్సులందు ఎం. ఎ. పట్టముల ప్రాచ్యవిద్య పట్టములందు విశ్వాత్, శిరోమణి, పట్టములకంటె నున్నత మగు పట్టపరీక్ష కేర్పరచవలసినదని గోరుచున్నారు”

అను తీర్మానమును, వర్షము చివరీతారానుసాన్ని కా క్కులుగా రుపపాదించుచు ప్రస్తుతమునాలోండ్లలో విశ్వాత్ శిరోమణివిద్యల పూర్తికియేట కేర్పరచవలసినదని నుడిచిరి. శిరోమణి తిరగతియందే సాల్ గండ్లయందునగూడ రెండు వర్సముల వన్య శాస్త్ర సాంప్రదాయాభ్యాసమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. ఇక మిగిలిన రెండు వర్సములుమాత్రమే, శిరోమణితిరగతివారు స్వీయశాస్త్రాభ్యాసమునకు వినియోగింపబడుచున్నది. పూర్వము మనవాకు ఒక్కొక్క శాస్త్రమునందు 12, 20 వర్సములు పరీక్షార్థముగ కృషి చేసెడివారు. అట్టి శాస్త్రములను, శిరోమణి తిరగతియందే రెండు వర్సములలోనే, పూర్వముగ శత్యోప గలుగుట అసంభవమున విషయము. సామాన్యకాలాలందు విద్యార్థులు ఎం. ఎ. వరకు మొత్తము పండ్రెండు సంవత్సరములను ఆప్రాచ్య విద్యాభ్యాసము చాలవని యెంచియే ప్రాచ్య విద్యలకు ప్రత్యేకపట్టము లేర్పరచబడెను. ఇతరులు 12 వర్సములలో నార్జింపలేని పట్టాన్ని పొందిత్యమును, ప్రాచ్య తిరగతులందు నాల్గు వర్సములలో నార్జింపగలవని యెంచుట, వింతకలుపును. అందుచే, ప్రస్తుత, శిరోమణి కంటె ను ఉన్నతమగు పట్టము లేర్పరచుట అవసరము. “మాడైక్ ఆఫ్ ఓరియంటలు తెర్మింస్” బాచిల్ ఆఫ్ ఓరియంటలు తెర్మింస్” అని రెండు పరీక్షల లేర్పరచుటకు విశ్వవిద్యాలయ మునా రేర్పాటుచేసిన విషయము విజమే. కాని ఆతిరగతుల పతనీయ విషయముల వట్టికను జూడగా, వేర్వేరు భావల సాంప్రదాయముల గురించిన విభానమునకే అవి యుద్దేశింపబడి నట్లు దోచుచున్నది కాని, శాస్త్రములందు పొందిత్యమును సం పాదించుట కుద్దేశింపబడినట్లు లేదు. అందుచే, నీతిశాస్త్రమునందు ద్వైతీకపరిచిన పరీక్షకును వీరికిని సంబంధములేదు.

వైశువాన్యలగుగారు, శాస్త్రీగారు నుడిచిన విషయము లతో నేకీభవించి, తనకును అట్టి యుద్దేశమే గల్గినదని నుడిచిరి.

“విద్యాత్”నకు “ఉభయ భాషానిధి”యనియు శిరోమణికి “విద్యానిధి” అనియు, కేరుపెట్టి నూతనముగ ఎం. ఎ. పట్ట ముతో సమానమగు “పారంగత” అను అర్థము చెప్పు పట్టము కేర్పరచవలసినదియు నాకశ్మీరము గోర నని వైశు వాన్యలగుగారు నుడిచిరి.

అట్టి అర్హతగారు తీర్మానము నామోదించిరి. శిరోమణియు ప్రాచ్యవిద్యలందు వాండిత్యము ప్రవృత్తమునగు నశించుచున్నది. పూర్వము దిగ్గంతలవంటి పండితు లెందరో యుండివారు. రానురాను అట్టిమహాపండితులు తల్లిపోవుచు న్నారు. ఈరోజులలో శిరోమణివిద్యార్థులకు పాఠము చెప్ప వలసినచో, పండితులు తొరకక వెతుకుకొనవలసి వచ్చుచు న్నది. అట్టిపండిత పరంపరను అభివృద్ధిచేయుటకు తగుప్రయ త్నము లొనర్పనియెడల ప్రాచ్యవిద్యల బోధింపగల సంపూర్ణ పాండిత్యముగల పండితులు లభించుట కుద్దేశమును. ఎం. బి. ఎల్, బి. ఎల్, పరీక్షలు ఈలోటును తీర్చుట కుపయోగ పడజాలవు. అందుచే నీతిశాస్త్రమును విచారించి నెలకునకు విశేషములకు సింకితేలునకు పంపవలసినదని గోరుచున్నారు.

తీర్మానమును సింకితేలునకు పంపవలసిన ప్రతిపాద నను కె. కోటిలింగముగారు బువరచగా ప్రతిపూము లేక యే అంగీకరింపబడెను.

పారిభాషిక నిఘంటురచన

ఇకమీద జేకభాషయందు రచింపబడు, శాస్త్రీయ గ్రంథముల యందు పయోగించుటగాను, సంస్కృతభా షయందు పారిభాషిక పదముల సేకరించుటకొరకు భారత విశ్వవిద్యాలయములన్నియు కలసి, శాస్త్రవేత్తల ఉపసంఘము ను నియమించుటకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు అవసరమగు తర్యలను దీసుకొనవలసిన తీర్మానముచున్నారు.”

జయంతి రామయ్యపంతులుగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు, సభవారీ తీర్మానమున మాకు ముఖ్యాంశములన్నియుప పరియున్నదని నుడిచిరి. ఇట్టి పారిభాషిక నిఘంటువు అవస రమా గావా యనునచోటి. ఆనిఘంటువు సంస్కృతమునకుం డవలెవా యనునది మరీయొకటి. అట్టి ఉపసంఘమును నియమిం పవలెను అనునది మూడువది. ఇందు మొదటివిషయమును గురిం చి ఎవ్వరికిని భేదాభిప్రాయముండజాలదు. సాధారణముగ నీ శాస్త్రీయ గ్రంథములు రచింపబూనునారు, ఆంగ్లభాష యం దెక్కువ పాండిత్యము గలవారైనను, వీరి పాండిత్యము ఆంధ్ర భాషయందు సర్థానుసార్థముగను, సంస్కృతమునందు పూర్ణాను సార్థముగను నుండును. అందుచే పండితులచే సేకరింపబడిన పారిభాషిక పదములు వీరికి చాల ఉపయోగపడగలవు. పద నిర్వచనమును, గ్రంథకర్తలకే వచ్చిలేనయెడల, విమృశ చాల

విమృశలకు లోను గావలసివచ్చును. అట్టి పారిభాషిక పదములను సాధ్యమైనంతవరకు సంస్కృతమునండియే దీసుకొనుటకు చాల బలము కావలయును గలవు. భారతదేశము సంకతి జేసియు భాషలం దధికభాగము సంస్కృత జన్యములలో, తత్సంబంధములై నచో ఆయియున్నది. అన్ని ప్రాంతముల వారికిని సంస్కృత ము నుపరిచితమైనది. పారిభాషిక పదముల సేకరణనుండి యే త్వరుడునెడల అన్ని ప్రాంతములవారికిని ఉపయోగపడును. ఇం దువలన భాషావినియమును ఎక్కువ సౌలభ్యముగను అభివృద్ధి కావలయును. ఇంతకంటెను ముఖ్యముగ కారణము మరీయొకటి గలదు. సంస్కృతభాషయందు దివివరకే చాల శాస్త్రములును, పారిభాషిక పదములును గలవు. అందుచే సంస్కృతభాష యం దు- ఎక్కువ కష్టపడ నవసరములేకయే- మనకు కావలసిన పదములు లభింపగలవు.

పారిభాషిక నిఘంటువును రచించుట కీమాదిరి సంఘ ముండవలె ననువిషయమునకొంత భేదాభిప్రాయ ముండవచ్చు ను. ఈనిఘంటువు భారతదేశమున కలదును సంబంధించిన విష యమని ఇదివరకు వనవిజేరియుంటిని. అంతియగాక, సంస్కృ తమునందుగాని, ఇతరశాస్త్రములందుగాని ప్రతిభాషంతయుకాక ఆంధ్రదేశముననే గాక, అన్నిప్రాంతములందును గలరు. అట్టి వారి సహాయముగలుగుటగాను ఇంటియోనివర్సిటీ సంఘ మును నియమించుట అవసరమని యెంచిరి.

మందసాతాజాగారు ప్రతిపాదనను బువరచిరి.

నవరచలు

“విశ్వవిద్యాలయములు అన్నియు గలవి, అనుపదముల తొలింపవలసినదియు, “సంస్కృతభాషయందు” అనుపదముల కు పూర్వము “పాఠ్యమైనంతవరకు” అనుపదముల కేర్పరచిన దనియు, “దేశభాషలందు” అనుపదములకు పూర్వము “ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క” అనుపదముల కేర్పరచినదనియు జయంతి గంగన్న గారు సవరణల నుపపాదించుచు, విశ్వవిద్యా లయము లన్నియునలరి ఉపసంఘమును నియమించుటవలెనా గ నిఘంటును తయారజేయుటకే చాలకాల ముగనరి. విస్వా అప్పారావుగారు రెండుసవరణలు బువరచిరి.

ఉపసంఘమును నియమింపవలెనను భాగమును తొలిం పవలసినదియుసింకితేలుకారే పారిభాషిక నిఘంటును తయారజే యుటకు అవసరమగు వ్యయమున కావాంశ్యయవట్టికయం దేర్పాటుచేయవలసినదనియు ఎ. నూర్జనారాయణమూర్తిగా రొకసవరణ నుపపాదించిరి.

అంద్రి భాషయందునూడ పారిభాషిక నిఘంటు కేర్ప రుపవలెనని మహావృద్ధు జువరచ్చియు గొంగొననగ నుడిచిరి.

లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు తొది సవరణచెబుచు, ఉన్నానికా విశ్వవిద్యాలయమునా రరచ్చి భాషయందు తయారజేయుచున్నారనియు అందుచే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు తిరిగి ప్రత్యేకముగ అంద్రి భాషయందు పారిభాషికపదముల తయారజేయ నవసరములేదనియు నుడిచిరి.

జయంతి రామయ్యపంతులుగారు, గంగన్న గారు నుపపా దించిన చివరసవరణ నంగీరించిరి. నూర్జనారాయణమూర్తిగారి సవరణచెబుచు, ఉపసంఘములేనియెడల, సింకితేలువారీ వి షయమున జేయగలవెద్దియు లేవని ఆక్షేపించిరి.

రెవరెండు జాన్లనుగారు మాటలాడుచు, తీర్మానమెం తమంచివైనను, దానిని వెంటనే ఆచరణలో పెట్టుటకు ఆటంక ములుగలవని నుడిచిరి. గత దినము సభ వారామోదిం చిన ఆయవ్యయవట్టికప్రకారము, ఇప్పటికే ఆచరణమునమిం చిన వ్యయమునున్నదను విషయమును జెడియందుండుకొనవ లెను. ఇక నీపారిభాషిక నిఘంటును తయారజేయవలసినదని యెడం సామాన్యముగ లేయనదికాదు. అనుకొనినదానికంటె చివరకు చాల అధికమగును. ఈవిషయముల విచారించి శిష్యున్ల చేయుట కీతిర్మానము సింకితేలువారి యభిప్రాయముకొరకు పంపవలసిన ప్రతిపాదించుచున్నారు.

వైశువాన్యలగుగారు రీషముయమున, శ్రీనివాసకు సతి గారి నధ్యక్షుటకును స్వీకరింపగోరి, తాను లేచి తీర్మానము పై తమయభిప్రాయముల చెలికిరి. మైసూరు విద్యాభ్యాసయందు పనిజేసినపుడు, రామివిషయమున కొంత అనుభవము గడించి యుంటిమని రామంగారెడిగాను నుడిచిరి. మైసూరు విద్యా భాషవారికపారిభాషిక నిఘంటును తయారజేసి. శాస్త్రవేత్తల ఉపసంఘ మికార్యమున కెక్కువ ఉపయోగపడజాలవని ఆ సువర్ణమున చెలియవచ్చెను. వేర్వేరుశాస్త్రముల జుభువుకొనిన భుంజీశు నాయావిషయములందు తమకు చెలిసిన పారిభాషిక పదముల చెలియజేయవలసినదని కోరినయెడల నది యెక్కువ ప్రయోజనకరముగనుండును. ఇదివరకే కొందరు గ్రంథకర్త లేర్పరచిన పదములనుగూడ సేకరించి, ఈ పదములన్నిటిని, ఆయావిషయములందు ప్రయోజికులక పండితులకు అందజేసినయెడల చారు తమ యభిప్రాయముల చెలిపి చెబరు. మైసూరునం దీవధతి నవలించినగా చాలవరకు పశుల మయ్యెను. ఆంధ్రపరివర్తనాత్మక, విభావసర్వస్వము ఇందుకు చాలకోహ్యడెను. ఈవిధముగ తయారజేయబడిన పదములను,

వారుగైదుభాషలందు మంచి ప్రవేశముగలవారిచే సరిజూపించె వచ్చును. ఇవి తాత్కాలికముగ నుపయోగపడవచ్చును. ఈ తిర్మానముగ నెట్లువచ్చెను మదరములేకయే సింకితేలువారి ప్రయత్నములకు చాల పనికియవచ్చును. అటులగాక ఉపసం ఘముల నియమించునెడల మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు తమకొనిఘంటురచనకు గావించినప్రయత్నము సంబంధించి మనకుగూడ పట్టవచ్చును.

తీర్మానమును సింకితేలు అభిప్రాయముకొరకు పంపి వలెనను ప్రతిపాదనను వోటునకువెట్టిగా నంగీరింపబడెను.

డిసెంబరులో పరీక్షల జరుపవలెను

“ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారుజరుపు సాంవత్సరిక పరీ క్షలను డిసెంబరుమాసమున జరుపవలెను” అని లక్ష్మీరాజు సుబ్బారావుగారు రుపపాదించిన తీర్మానముపై పిమ్మట జరుపు తిరిగెను. 1910 సం॥ వరకును పరీక్షలు డిసెంబరుమాసమునందే జరుగుచుండెడివనియు, పిమ్మట కొంతమంది యూనియను ఉపాధ్యాయులు సౌకర్యముకొరకు మార్చి ఏప్రిలు నెలలకు మార్చుదెననియు సుబ్బారావుగారు నుడిచిరి. దక్షిణదేశపు అందు ముఖ్యముగా తెలుగుజాతిల శిరోపరిపరీక్షల గవనించినయెడల విద్యార్థులు బాసుగావచ్చుకొని పరీక్షలకు సిద్ధమగుటకు నవం బరు డిసెంబరుమాసములే తేనియున్నది. శ్రోత్రపథకాలను వి శ్వాధ్యల ఆలోగ్యమునకు చాల భంగముగలుగుచున్నది. మండు జేసగియందు విద్యార్థులు పరీక్షలకు కృషిచేయుట చాలకష్ట మగుచున్నది. ఈతీర్మానము కొంతమంది యూర పి యనులయొక్కయు స్వపౌఖ్యమునకు భంగముగ భావించు ఇతర ఉపాధ్యాయులయొక్కయు ప్రాతిపూల్యమునకు గరిగా వచ్చును. కాని విద్యార్థుల సౌఖ్యమునే ప్రధానముగ లక్ష్యము వదిలకుకొని సభవారీ తీర్మానము నామోదించెదవని నమున్ద చున్నారు.

సన్ని మెంటులు పరీక్షలను మార్చి ఏప్రిలు నెలలందు జరు పవలెనని ఎ. నూర్జనారాయణమూర్తిగారు సవరణ నుపపా దించుచు, సాంవత్సరిక పరీక్షలను డిసెంబరునందు జరిపి సన్ని మెం టులు పరీక్షలను యధావిధిగ పెన్సిలెనెలలో జరిపినయెడల రెండుపరీక్షలకును చాలమారమననియు, విద్యార్థులు చాల కాలము వ్యర్థముగ జరుపవలసినప్పుననియు నుడిచిరి. కె. కోటి లింగముగారు బువరచిరి. కాని వోటు వకు తెట్టిగా వీరి పాయెను.

రెవరెండు జాన్లనుగారు ప్రతిపాదనచెబుచు, పరీ క్ష డిసెంబరునెలయందు జరిపినయెడల నెలవునెలములు చాల స్వల్పముగలవే, పరీక్షాప్రయోజనవిధులకే చాలకష్టమగునని నుడిచిరి. ఈ కష్టము యూనియనులను భారతీయులను సరిసమానమే. అంతియగాక విద్యార్థులు మార్చి ఏప్రిలు నెల లో కంటె డిసెంబరునెలయందు చెక్కువ అనాలోగ్యముచే భా ధపడుచుండురు. డిసెంబరునందు జరుగ పరీక్షలకు మి స పో టుంపుగోరు వర భా స్తులు అధిక ముగ నుండుట యు ఏప్రిలుమాసమున జరుగుసాంవత్సరిక పరీక్షలం దట్టివరఖాస్తులు చాల స్వల్పముగ నుండుటయు ఇందుకు నివర్తనము.

విస్వా అప్పారావుగారు తీర్మానము చాలమంచిదేనని అంగీకరించిరి. కాని దానినావరణలో పెట్టుటకు కొన్ని ఆటం కములు గలవనిరి. మనకు లాకలాకాలలేదు, ఇంజనీరింగ కలా కాలలేదు, వైద్యకలాకాలలేదు. ఈ విషయములందు మనము మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముతో కలిసి పరీక్షలజరుపవలసి యున్నది. అందుచే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీ క్షల డిసెంబరువరకు మార్చవంతవరకు మనమును మార్చు టకు వీలులేదు.

సుబ్బారావుగారు ప్రత్యుత్తర మొసరచు ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయమువారు పరీక్షల డిసెంబరునకు మార్చి మార్గదర్శ కులయినయెడల మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు గూడ డిసెంబరునకు మార్చవలసిరి.

ప్రతిపాదనను వోటునకు తెట్టిగా వీరిపాయెను.

11 గంటలకు సభ ముగిసెను. తిరిగి భూభాష్యము 2 గంటలకు సమావేశమయ్యెదరు.

మధ్యాహ్నము

సెనెటుసభవారు తిరిగి భూభాష్యము 2 గంటలకు సమా వేశమిరి.

బి. ఇ. డి. డిగ్రీపరీక్షలు

“బి.ఎ. పరీక్షయందు తీర్చిదిద్దుటకు పూర్వము నెకంతకే ప్రస్తుత ట్రెయినింగు పొందినపిమ్మట బి.ఎ. పరీక్షయందు తీర్చి దైన అభ్యర్థులను అట్టెండినన సర్టిఫికేటు అవసరము చేయవల గనే బి.ఇ.డి. డిగ్రీపరీక్షకు హాజరు గానియవలసిన అకడమికు శాస్త్రీయవారికి శిష్యున్ల చేయుచున్నార” అని ఎ. రామయ్య రావుగారు రుపపాదించిరి.

పూనా వేటాసదనసంఘముయొక్క కాటాయుకటి నాగ
రూపి ప్రాసంపబడిన. సర్ జి. యం. చిత్తలీనుగారు అధ్య
క్షులుగను స్థిడరు పురానిక్క-గారు కార్యదర్శులుగను నేయ
ంపబడిరి.

డా॥ పార్వతిబాయిగారు

పంజాబు శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిన స్త్రీన భ్యురాలు.

కాంగ్రెసు శాసనసభ్యుల సమావేశము

అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి నెన్నుకొనుట

[మా రాజకీయవిలేఖరి]

చన్నపురి శాసనసభయందలి కాంగ్రెసుపక్ష సభ్యులు సుమారు 35 గురు నిన్నటి మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు మైలాపూరులో శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి ఇంటియందు సమావేశమైరి. శాసనసభా ప్రతినిధులుమాత్రమే సభాచర్చలందు పాల్గొనిరి. శాసనసభాధ్యక్షపదవికి, ఉపాధ్యక్ష (డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు) పదవులకు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనుట గూర్చియు ప్రతిపక్షాలపక్షమునకు నాయకుని ఎన్నుకొనుట గూర్చియును దీర్ఘ కాలము ఎర్పజరిగెననియు, తుట్టుతుడకు ప్రతిపక్షాలపక్ష నాయకుని ఎన్నుకొనువిషయము ప్రస్తుతము కొంతకాలమువరకు నిలుపుదలకేయబడెననియు తెలియుచున్నది.

శాసనసభాధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి నెన్నుకొనువిషయములో సత్తయూర్తి, సి. వి. యస్. నరసింహ రాజుగారిపేర్లు నూచింపబడెనట. చివరకు ఆంధ్రతమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు ప్రకాశం, శ్రీనివాసయ్యగారు లిరువురుకలసి ఆలోచించి నిర్ణయ మొసంగునటుల సభ్యులెల్లరు ఆమోదించి రట. కడకు నరసింహరాజుగారే వికకంఠ్యముగ అభ్యర్థిగ ఆమోదింపబడిరి.

ఉపాధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి నెన్నుకొనువిషయములో దాదాపు పదిపేర్లు నూచించబడెను. అందులో ముఖ్యముగ ఆల్బుర్ట్ హమిద్ ఖాన్, కె. కోటిరెడ్డి, సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు, జి. పి. సల్లానా, బషీరు అహమ్మదుగారులపేర్లు ప్రధానముగ చేర్చొనబడుచున్నవి. నిన్నటివరకు ఇదమితమని ఎవరినిగాని నిర్ణయించలేదు. నేటి సాయంత్రములోగ నిర్ణయించుట రిజిస్ట్రేషన్ జరిగెను. బహుశః వెంకటరమణయ్యగారు గాని, లేనిచో కోటిరెడ్డిగారుగాని నిర్ణయింపబడవచ్చును.

ఆరికసంఘమునకు కె. కోటిరెడ్డి, జి. పి. సల్లానా, సి. వి. వెంకటపతిరాజు, మిరాన్ సాహెబుగారులును, పల్లికు ఆకొంట్లసంఘమునకు అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు, టి. ఆది నారాయణశెట్టి, కారంత్, సి. గోపాలమినన్ గారులు ఎన్నుకొనబడిరి.

ప్రతిపక్షాలపక్ష నాయకునిఎన్నిక నిన్నటిదినము జరుగక పోయినను శ్రీమాన్ సత్తయూర్తిగారే నాయకుడుగ జేయబడుట కెట్టి సందేహముండబోదు.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యగారి ఇంటివద్ద జరిగిన సభ కరుదెంచిన వారిలో శ్రీయుతులు టి. ప్రకాశం, కె. వాగేశ్వరరావుపంతులు, సి. వి. యస్. నరసింహ రాజు, అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, పి. రంగసామి అయ్యగారు, వేమవరపు రామదాసు పంతులు, కె. వి. ఆర్. సామినాయుడు, యస్. సత్తయూర్తి, సామి వెంకటాచలంశెట్టి, దండు నారాయణరాజు, బిక్కిని వెంకటరత్నం, చావలి రామ సోమయాజులు, బులుసు సాంబయ్యూర్తి, కె. కోటిరెడ్డి, ఓ. వి. రెడ్డి, పి. పి. వెంకటపతిరాజు, డాక్టరు వి. యస్. మల్లయ్య, పి. భక్తవల్లభనాయుడు, సి. వెంకటరంగం

డా॥ మదరాసు వరదరాజ గంగాధరశివగారు

(వైద్యశాఖోద్యోగి-కడప) వీరిని నిమ్మజాతుల ప్రతినిధిగ మదరాసుశాసనసభకు నామినేటు జేసిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

నాయుడు, అబ్దుల్ హమిద్ ఖాన్, బషీరు అహమ్మద్, యస్. ముత్తయ్య మొదలియారు, సి. యస్. గోవిందరాజు మొదలియారు, టి. ఆదినానాయణశెట్టి, పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు, బి. విశ్వనాథదాసు, తులసీరాము, జి. పి. సల్లానా, వరదా కామేశ్వరరావు నాయుడు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, పి. శివరావుగారులు గలరు.

శాసనసభాధ్యక్షపదవి

ఆది ఆంధ్ర ప్రతినిధి నియామకము

సి.వి.యస్. నరసింహరాజు యమ్. క్రిష్ణననాయరు

గార్లు అభ్యర్థులు

చెన్నపురి శాసనసభాధ్యక్షపదవికి నామినేషనులు నేటి ఉదయము 12 గంటలకు శాసనసభా కార్యదర్శిగారిచే ప్రచురింపబడినవి. కాంగ్రెసు స్యతంత్రపక్షములతరపున రా.బి.సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారును, జన్మి సుపక్షములతరపున డి. బి. యమ్. క్రిష్ణన్ గారును ఉపపాదించబడిరి.

నరసింహరాజుగారి నామినేషనును 6 గురు సభ్యులు పాదించిరి. మరి యార్దురు బలపరచిరి.

యస్. ముత్తయ్యమొదలియారు, పి.సి. వెంకటపతిరాజు యస్. సత్తయూర్తి, బిక్కిని వెంకటరత్నం బి. విశ్వనాథదాసు గారులు ఉపపాదించగ అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు, దండు నారాయణరాజు, వి.వి. వెంకటరమణయ్యగారు, జి.పి. సల్లానా, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారులు బలపరచిరి. 2-వ మంత్రిగా పి. రంగనాథముదలియారు ఉపపాదకులుగను 3-వ మంత్రిగా బిల్లి ఆర్.గృహసామి మొదలియారుగారు ఆమోదకులుగను వేరొక నామినేషనుగూడ దాఖలుజేయబడెను.

క్రిష్ణన్ నాయరుగారిని పి. టి. రాజన్ గా రుపపాదించిరి. టి. కె. చిదంబరముదలియారుగారు బలపరచిరి.

డిప్యూటీ అధ్యక్షుని నామినేషనులు ఇంకను కార్యదర్శిగారి కందలేదు. కాంగ్రెసుసభ్యులు నేటిసాయంత్రములోగ నిర్ణయింతురు.

ది॥ బి॥ క్రిష్ణన్ నాయరుగా

రుపసంహరించుట

నామినేషను పేషరులు కార్యదర్శిగారి కందజేయబడిన పిదప ది॥ బి॥ యమ్. క్రిష్ణన్ నాయరుగారు తమ నామినేషను రద్దుజేసుకొనినటుల కార్యదర్శిగారికి తెలియజేసిరి.

అందుచే సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు ప్రత్యర్థి లేకయే రేపు శాసనసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడెదరు.

ఎన్. శివరాజుగారు

బి. ఎ. బి. ఎల్. హైకోర్టువకీలు మదరాసు నిమ్మజాతులప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. (ప్రె. ఫో. బీ)

క్రొత్తనామినేషనులు

శాసనసభ కిడివరలో గావింపబడిన 27 నామినేషనులు గాక మిగత మూడునామినేషనులు నేడు తెలుపబడినవి. క్రిష్ణా జిల్లా గుడివాడనివాసియును గుండ్లు వెంకయ్యగారు (ఆదిఆంధ్రులు) రివిన్యూ కార్యదర్శి, జి. యఫ్. హోలు, పల్లి కువర్కన్నా, కార్మికశాఖాకార్యదర్శి యస్. హెచ్. స్టేటరుగారు మూడు స్థానములకు నియమింపబడిరి. కడపటి ఇరువురు ఉద్యోగులు నామినేషనులు తాత్కాలికముగ గావింపబడెను. టైరుమన్ గారు స్టేటుకోన్సిలు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగవరకు. శాసనసభయందు ప్రభుభక్తిప్రమాణమును గైకొనజాలరు.

చెన్నపురిశాసనసభ

14 వ తేదీ సమావేశము-నభాకార్యక్రమము

డిసెంబరు 14 వ తేదీ సమావేశము గానున్న చెన్నపురి శాసనసభయందలి కార్యక్రమము—

నూతనసభ్యులు

నూతనముగ శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడినట్టియు, నియమింపబడిన సభ్యులెల్లరును రాజభక్తిప్రమాణముల గైకొని తమ తమ ఆసనముల స్వీకరింతురు—

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

చన్నపురి శాసనసభా నియమములు 5 (ఏ) నియమము క్రింద సభ్యులు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొందురు—

డిప్యూటీ అధ్యక్షులు

భారతప్రభుత్వపట్టు 72 డి (7) క్ష నుక్రింద ఏర్పడిన శాసనసభా 8 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు ననుసరించి సభవారు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటును ఎన్నుకొందురు.

పల్లికు అకొంట్సుసంఘము

1926-27 సంవత్సరమునకు పల్లికు అకొంట్సుమిటికై 7 గురు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకుగాను అధ్యక్షునిచే నేర్పరపబడగల తేదీయందు ప్రైసంఘమునకు సభవారు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకై గౌ॥ టి. ఇ. మాయిరుగారు రుపపాదన గావించురు.

ఆరికసంఘము

ఆరికసంఘమునుగూర్చి 1921 ఏప్రిలు 1 వ తేదీ సభ్యులుగావించిన 17 వ నెంబరు తీర్మానము ననుసరించి 1926-27 సం॥ మిగతభాగమునకు 6 గురు సభ్యులను అధ్యక్షునిచే నియమింపబడు తేదీయందు ఎన్నుకొనుటకై గౌ॥ టి. ఇ. మాయిరుగారు రుపపాదించెదరు.

మలబారు టెనెన్సీబిల్లుపై గవర్నరుగారి ప్రకటన

2-9-26 వ తేదీ శాసనసభయందు తీర్మానింపబడి మలబారు టెనెన్సీబిల్లునకు గవర్నరుగారు సమ్మతి నిరాకరింపటముల గవర్నరుగారి ప్రకటన చదువబడును.

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

శ్రీశ్రీశ్రీ

కలకత్తాలో రాజప్రతినిధిగారు చేసిన ప్రసంగములలో ఎన్నడగినవిశేషములు లేకున్నను, నిరుత్సాహమున కవకాశము గలిగించుట తథ్యము. సంస్కరణములగూర్చి విచారింపనున్న రాయల్ కమిషనునుగూర్చి వీరు రెండుమూడుమార్లు ముచ్చటించిరి. త్వరలో రాబోయేది రాయల్ కమిషను అగుపడములను వీరు యోగించిరి. కాని ఎంత త్వరలో వచ్చునో వీరివాక్యములబట్టి గ్రహింపవీలు కనుపించదు. విచారణసంఘము వచ్చులోపల, హిందూదేశమును అచంచలమగు బునాదులపై నిలుపవలయుననెడి యాశలు సఫలమగుగాకయని వీరు గోరుచున్నారు. కాని ప్రస్తుతసంస్కరణములు అచంచలమగు బునాదులుగ నేర్పడునా? వానిపై స్వరాజ్యసాధము నిర్మితమగునా? రాజప్రతినిధిగారియూహలులున్నను, ప్రజలు మాత్రము సంస్కరణములు స్వరాజ్యమునకు దారిజూపునని నమ్ముటలేదు. మార్వాడీసంఘమునకు బదులుజెప్పచు, కరెన్సీ సమస్యప్రాముఖ్యమును తాము గుర్తించితిమని పలికిరి. కాని ప్రజలు నలదని మొగలిడుచున్నను, రూపాయిమారకమును పిల్లింగు 6 పెన్నీలుగ నిర్ణయించిన పిమ్మట నెట్టియుశమన వాక్యములజెప్పిన నేమిఫలము? ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన మారకము రూపాయివిలువను స్థిరపరుచునట భ్రమదప్ప వేరుగారు. ఈనిర్ణయము మారినగాని, భారతీయులు సంతృప్తి జెందరు. రాజప్రతినిధిగారి రీవిషయమై ఎట్టియాశను జూపలేదు.

వ్యవసాయవిచారణసంఘము వారేమని నిర్ణయించునోయని తామెదురుజూచుచున్నటుల రాజప్రతినిధిగారు బలికిరి. కాని, యీసంఘమువారు, హిందూదేశపు రయితులకిది చక్కబరుతురను నమ్మకము, ప్రజలకింతవరకు గలుగలేదు. ప్రధాననగరములలో గూర్చుని ఉద్యోగులను విచారించిన మాత్రాన, వీరికి హిందూదేశ గ్రామముల నిజస్థితి గోచరించునని నమ్మ వీలులేదు. సంస్కరణములను విచారించెడి రాయల్ కమిషనువారే, ప్రస్తుత శాసనసభల ప్రాతినిధ్యము గూర్చి విచారించుననియు, వాచిజ్యమునకు అర్హ ప్రాతినిధ్యము నొసగెదరనియు, రాజప్రతినిధిగారు మార్వాడీ సంఘమువారిని ఊరడించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములగూర్చి వీరు ముచ్చటించుచు, వెలుపలనుండి చేయదగిన మార్పు అల్పమనియు, హృదయములందు మార్పుగలిగినగాని శాశ్వత ప్రయోజనము గలుగదనియు, రాజప్రతినిధిగారు నుడివిరి. కాని హృదయపరివర్తనము గలుగుటకు ప్రభుత్వము వారే విధముగ తోడ్పడెదరో, రాజప్రతినిధిగారు జెప్పరయిరి, దేశనాయకులతో సంప్రతించి, వారు

జెప్పిన చొప్పున నడుచుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులుగ నుందురా? అట్టిసంప్రతింపు గనుపించదు. ఇంతవర కమలు లోనున్న విభజించిపాలించు సూత్రమును పూర్తిగా మానుకొనినగానినత్వరాభివృద్ధిగలుగదు. అన్నిటికయిననుముఖ్యమయినది, స్వపరిపాలనా ప్రదానము. స్వపరిపాలనము ప్రజలకు లభించుచో, జాతిమత వైషమ్యములు వానియంతట యవియే సమసిబోవును.

ఇతర దేశములన్నిటిలో, స్వపరిపాలనానుభవమే, వైషమ్యములను దొలగించుటకు మూల హేతువయ్యెను. హిందూదేశమునందయినను, అటులనే జరుగకమానదు. రాజప్రతినిధిగారి రీవిషయమై యోచించినటుల దోచదు. ప్రభుత్వమువారు లా ఆర్డరులను మున్ముందుగ రక్షించెదరని, రీడింగు ప్రభువుగారివలె ఇర్విను ప్రభువుగారును చాటిరి. కాని, అట్టిప్రయత్నముగూడ కలకత్తాలో నిదివరకు విఫలమయ్యెను. ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వలన గలిగెడి చెడుగులను, రాజప్రతినిధిగారు పరిపాలనా ప్రారంభసమయమున సూచించియుండిరి. ఈవిషయమై వారేమయిన మార్పు గలిగించెదరేమోనని, పలువు రాశించిరి. కాని, మహమ్మదీయ సంఘమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, రాయల్ కమిషను వచ్చి విచారించువరకు ఎట్టిమార్పు జరుగదని వీరు అభయమొనగిరి. ఇంతయగాక, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము సనుభవించుచున్న వారియభిప్రాయములను జాగరూకతతో విచారించనిది ఎట్టిమార్పు గావింపరనిగూడ వీరు వాగ్దానముజేసిరి. రాజప్రతినిధిగారి మొదటియూత్సాహము, సి విలు సర్విసు ప్రోద్బలముచే చల్లబడినటుల దోచును. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును నిలిపియుంచి, వైషమ్యములను పోద్రోలనెంచుట నేలవిడచి సాముచేయుటయగును. కొన్ని సంఘములకు ప్రభుత్వోద్యోగములను రిజర్వు చేసి, ఇప్పుడు గనుపించెడి అసమానత్వమును తగ్గించుటయే తమ యుద్దేశ్యమనిరి. కాని ఈపేరుతో జరుగుచున్న అక్రమములవలన దేశము నందు మితిలేని అసంతృప్తి ప్రబలుచున్నది. ఉద్యోగముల నిటుల రిజర్వుచేయుచున్నను, అర్హులగు వారినే నియమించెదరని రాజప్రతినిధిగారు జెప్పిరిగాని, ఆచరణలో నది సాధ్యపడదని, అనుభవము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము సాధనముమాత్రమేగాని, లక్ష్యముగాదని, రాజప్రతినిధిగారి యుద్దేశ్యము. ఉద్దేశ్యమదియేమై యుండవచ్చును. కాని లక్ష్యము మరుపుదగులుటయు, నాధనమే లక్ష్యముగ పరిణమించుటయు సర్వసామాన్యమయినది. ఇబ్బందులు వీడి, సమానస్థానము నాక్రమించుచున్న వారుగూడ, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును విడుచుటలేదు. ఒకసారి రుచి మరిగినపిమ్మట, ప్రత్యేకపుహక్కులను సులభముగ వదులుకొను వారు గనుపించరు. అర్హతమూలబడి, ప్రత్యేక సౌకర్యములు ప్రధానస్థాన మాక్రమించుటవలన, మనస్పర్థలు ప్రబలుట సహజము. రాజప్రతినిధిగారు, ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులను సమర్థించుచు, భవిష్యత్కాలముగూర్చి ఎట్టియాశను పురిగొల్పక, ప్రసంగించినను, వారు దెలిపిన కడపటివాక్యములను అన్నిసంఘములవారును గుర్తించుట ముఖ్యము. రాజభక్తితోపాటు దేశభక్తినిగూడ తప్పకజూపవలయునని రాజప్రతినిధిగారు గోరిరి. రాజభక్తిజూపింది

కారులను సంతృప్తిపరచి దేశద్రోహము గావించినను యిబ్బందిలేదని దలచువారు కొందరు గలరు. ఇట్టివారు స్వార్థప్రేతులై దేశభక్తిని విడనాడుచున్నారు. జప్తిసుపక్షమువారిట్టి కోటిలోజేరి, ప్రజలచే నేవగింపబడిరి. ఇట్టివారికి రాజప్రతినిధిగారు దేశభక్తిని బోధింపవలసి వచ్చుచున్నది. ప్రత్యేకసాంఘిక షేమమునకు దేశషేమముతో సంఘర్షణ గలుగకుండ జూడవలయును. స్వసంఘాభిమానము మితిమీరి దేశాభిమానమున కంతరాయము గలిగింపకుండ కాపాడవలయును. దేశభక్తులని పెర్గాంచినవారే, స్వసంఘాభిమానమును ముందుబెట్టుచు, దేశషేమమును నీటగలుపుచున్నపుడు, తక్కుంగలవారిసంగతి జెప్పనేల? ఇట్టిదృక్పథమువలన, స్వరాజ్య మింకను దూరమగుట దప్ప వేరులాభము గలుగజాలదు.

నూతన మదరాసు శాసనసభ

నూతన మదరాసు శాసనసభ రేపటిదినము ప్రారంభమగును. రాజభక్తిప్రమాణముతో కార్యక్రమము ప్రారంభమై పిమ్మట అధ్యక్షుని ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరుగును. అడుగులోనే హంసపాదనునటుల, మలబారు రయితులచట్టమునకు గవర్నరుగారు అంగీకారమును నిరాకరించినటుల, రేపటిదినము శాసనసభలో ప్రకటితమగును. ఇయ్యది శుభచిహ్నము గానేరదు. సంస్కరణములపట్ల ఇదివరకే ప్రజలలో విశ్వాసము తొలగిపోయినది. రాబోవుశాసనసభలలో ప్రజాప్రతినిధులు సహకారము నలుపవలయునని, పాలకులు గోరుచున్నారు. రాయల్ కమిషనువచ్చులోపల, బుద్ధిమంతులవలె మెలగవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు హితముగఱపుచున్నారు. ఇట్టిసందర్భములలో, అన్నిపక్షముల వారును అంగీకరించిన మలబారు రయితులచట్టమును గవర్నరుగారు నిరాకరించుట, సహకారమున కేమాత్రమయినను ప్రోత్సాహమొసగునా? అనుకూల వాతావరణమును వ్యాపింపజేయునా? ఏవిధమున జూచినను, సహకారమున కడ్డుపడుచున్న వారు పాలకులుగాని, పాలితులుగారని విదితమగుచున్నది. ప్రజలుకోరెడి నేపథ్యంలో డిమాండును సఫలపరచుచో, సహకారభావము మరల బెరుగుట తథ్యము. అందుకుమారుగ, ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించి, మీదు మిక్కిలి వారు సహకారము నలుపలేదని నిందించుట, సహేతుకము గానేరదు. సహకారము ప్రబలవలయుననిన, పాలకులు వెన్నెంటునే తమ దృక్పథమును మార్చుకొనుటయవసరము. ఈలోపుగ అధికసంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసుపక్షమువారు తాముజేసిన ప్రమాణములను మరువక, శాసనసభలలో ఆత్మగౌరవము కనుబటచి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుట యవసరము. మంత్రిసభ వులను నిరాకరించి, మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఇతరరాష్ట్రములవారి కెల్లరకు మార్గదర్శకులయిరి. ఇంతయగాక, చెన్నరాజధానిలో ద్వేషవ్యాప్తికి మూలకారకులయిన జప్తిసువర్గమువారిని స్థానభ్రష్టుల గావించగలిగిరి. ఇకముందు స్వరాజ్యసిద్ధికై యావచ్చుక్తిని వినియోగించుట, కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మము. ద్వంద్వప్రభుత్వస్థానమున స్వపరిపాలనము సుస్థాపితమగునటుల పాటుబడుట యత్యంతావశ్యకము. శాసనసభలకు లోపలను

మెలుపలనుగూడ, స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములు కొనసాగవలయును. ఎప్పటికప్పుడు తామెందుకు శాసనసభలలో ప్రవేశించితిమో, కాంగ్రెసు పక్షమువారు జ్ఞాపకము జేసికొనవలయును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు చేయూత నొసగుటకుగాక, దాని స్థానమున స్వపరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటకు, వీరు సంకల్పము గావించిరి. లేనియెడల, వీరికిని ఇతర పక్షములకును ఎంచదగిన భేదమేయుండదు. మద్రాసు శాసనసభలోని కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులెల్లరును తమధర్మమును నెరవేర్చెదరని దేశ మెదురు ఖాచుచున్నది. ఓటరులు కాంగ్రెసుపక్షమువారిపై సంపూర్ణవిశ్వాసము జూపుటకు కారణము, స్వరాజ్య సంపాదనకు వారు అప్రమత్తులై పాటుబడుదురను నమ్మకముదప్ప వేరుగాదు. అట్టి నమ్మకమును, కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు సార్థకపరచి, ప్రజలశాశ్వత కృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరుగాక!

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటుసమావేశము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు సమావేశమునందు మొదటిరోజున కొన్ని ముఖ్యవిషయములు విచారించబడినవి. ఆనర్పు, పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు తరగతులు విశ్వవిద్యాలయమువారియధికారముక్రిందనుండవలయునను తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. విద్యావిధానమును విశ్వవిద్యాలయమువారే నిర్వహించి పరిపాలింపవలయును. ప్రభుత్వమువారు ధన సహాయము జేయుట యవసరమయినను, అంతకన్నను వారి యధికారము విస్తరించుట పాడిగాదు. విశ్వవిద్యాలయము స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచు, ప్రభుత్వమువారి ఒత్తిడికి లోనుగా కుండ నుండవలయును. ఇట్టి స్వేచ్ఛయవసరమని, నాగరిక దేశములందెల్ల యంగీకరింపబడుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులుగూడ, విశ్వవిద్యాలయమునకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛయుండవలయునని సూచించిరి. లేనిచో, విశ్వవిద్యాలయమువారు విద్యాభివృద్ధికి చేయగల సహాయము అల్పము. ప్రభుత్వమునకు విశ్వవిద్యాలయ మొక ఉపాంగమగును. ఈతీర్మానమును సిండికేటువారిపునర్విచారణకై పంపవలయునని తుదకు నిర్ణయింపబడినను, విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటలో సిండికేటు సభ్యులుగాని, సెనేటుసభ్యులుగాని, ఏమరియుండరని నమ్మెదము. మరియొక ముఖ్యతీర్మానము బెజవాడను విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరుగ నేర్పరుచుటకు సంబంధించినది. బెజవాడను విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగ నిర్ణయించినపిమ్మట, విశ్వవిద్యాలయపు సెంటరుగ గావించుకుండుట భావ్యముగానే రదు. కేవలము విశ్వవిద్యాలయపు సిబ్బందికి కూటముగనుండి, విద్యాభివృద్ధికి చేయూత నొసగనిచో, బెజవాడఖ్యాతి యినుమడింపజాలదు. ఇంతియగాక, చిత్తునూచనలలో బెజవాడ సెంటరుగ పేర్కొనబడెను. ఏకారణముచేతనే, నది పిమ్మట తొలగింపబడెను. బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగ నుండుట కంగీకరించినపిమ్మట, సెంటరుగ జేయకుండుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును, సెనేటుసభవారంగీకరించుట యోగ్యముగనున్నది. పవిత్ర కృష్ణానదీతీరమునందు, సెంటరునుంచుట విద్యాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనము. ఆంధ్రదేశపు సహజ కేంద్రప్రదేశమునందు, కార్యస్థానమును విశ్వవిద్యాలయ

లయస్థానమునుగూడ కలసియుండుట, అన్నిభాగములవారికిని లాభకరము. సెనేటుసభవారు గోరి నటుల, ప్రభుత్వమువారు త్వరలో విశ్వవిద్యాలయ శాసనమును సవరించెదరని నమ్మెదము. విశ్వవిద్యాలయకార్యస్థాన మున్నచోట, కళాశాల యుండ నక్కరలేదని తాము మొదటతలచినను, యనుభవము మూలమున తమ యభిప్రాయము మార్పు జెందెనని, రామలింగారెడ్డిగారు బలికిరి. రామలింగారెడ్డిగారు సూచించినటుల, కార్యస్థానమున్నచోట విశ్వవిద్యాలయస్థానమై యుండుట గూడ ముఖ్యవసరము. ఇట్టిమార్పు ఎంతత్వరలో లభించిన సంతమేలని సూచించెదము. విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును బెజవాడలో స్థాపింపవలయునను తీర్మానమునుగూడ సెనేటుసభవారేకగ్రీవముగ నంగీకరించినందులకెంతయుసంతసించెదము. శనివారమునాడు గావింపబడిన తీర్మానముల గూర్చి రేపు వ్రాసెదము.

గురుద్వారా ఖయిదీలు

గురుద్వారా సమస్య పరిష్కరింపబడినను, చట్టము నిర్మింపబడినను, అకాలీ నిర్బంధితుల నందరను విడువకుండుట, పంజాబు ప్రభుత్వమున కేమాత్రము గౌరవప్రదముగాజాలదు. ప్రాతవైషమ్యములను మరచునటుల జేయుట, వివేకము. సుప్రసిద్ధ నాయకులగు ఖరకుసింగుగారిని మరి యితర ఖయిదీలను ఇంకను విడువనందులకు, అసమ్మతి దెలుపుచు అకాలీ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తీర్మానములను గావించిరి. ఈవిషయమై ఒత్తిడి గలిగించుటకు సిక్కులలో నన్ని పక్షముల వారును తోడ్పడవలయునని, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. అకాలీలునాయకులను నిర్బంధముననుంచుచో, అకాలీలుభయపడుచుందురని తలచుటకన్నను పొరబాటువేరుండదు. అకాలీలు భయాతీతులనియు, ఎట్టి కష్టములకయినను, వెలవరనియు, ప్రపంచమునకు వెల్లడియయ్యెను. అట్టిస్థితిలో, నాయకుల నిర్బంధముల మూలమున, వారిని భయపెట్ట నెంచుట వ్యర్థప్రయత్నముదప్ప వేరుగాదు. వీరినికనుకారాగృహములం దుంచినకొలదియు, గురుద్వారా చట్టము నెమ్మదిగ కొనసాగుట కాటంకము గలుగును. కారాగృహములలోనున్న దేశభక్తులను వదలివైచుటచేతనే, అనుకూలవాతావరణము కొంత వరకయినను ప్రబలునని, అధికారులు గ్రహింపజాలకున్నారు. ప్రాతపద్ధతులను వీరు విమవలేకున్నారు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సండితులు

హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయముల కన్నిటికిని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమే శిరోభూషణమై వెలయుచున్నది. సుప్రసిద్ధశాస్త్రవేత్తలు, యావిశ్వవిద్యాలయమునుండియే బయల్పడెదలిరి. దేశమునకంతకును వీరు కీర్తిదెచ్చుచున్నారు. ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలో పేరుప్రతిష్ఠలులేక పడియున్న నిజసమర్థులను, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము గౌరవించుచున్నది. ఇటీవల బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయ సమావేశమునకువెదలి, గౌరవము బొందినచ్చిన సర్ జగదీశచంద్రబోసు, సర్ ప్రభు చంద్రరాయ, ప్రొఫెసరు రాధాకృష్ణను, డాక్టరు బాగ్చిగార్లకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము స్వాగత మొసగుటయందు ఎట్టివింతలేదు. అన్యదేశములవారుగూడ వీరిని

గాంచి గర్వపడుచుండ, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము తనపండితులగాంచి సంతసము జూపుట సహజమేగద. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మయినను, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము దొక్కినమార్గము దొక్కక, సమర్థులగువారికి తగుప్రోత్సాహమొసగి, శాస్త్రపరిశోధనకును, జ్ఞానాభివృద్ధికిని తోడ్పడి, ఆంధ్రుల గౌరవమును కాపాడుట శ్రేయస్కరము.

ఒక్కమంత్రి

అస్సాంలో ట్రాన్సుస్థలశాఖలను నిర్వహించుటకు ఒక్కమంత్రినే నియమించినటుల, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. అస్సాంలో కాంగ్రెసుపక్షము అధికసంఖ్యాకమగుపక్షమగుటచే, ఇతరులనుండి ఇరువురు మంత్రులు లభింపలేదుగాబోలు! ట్రాన్సుస్థల శాఖల సందర్భమున, మంత్రులు జేయదగిన మేలులేదుగావున ఒక్కమంత్రితో సరిపెట్టుకొనినను యిబ్బంది గలుగదు. ఖర్చులుగూడ తగ్గును. ఇంతకన్నను మంత్రులనలే లేకుండ పరి పాలించుట సుకరమయినను, ప్రతిపక్షకొరకొక్కమంత్రిని నియమించిరని దోచును.

సెంట్రలుగురుద్వారాబోర్డు

అమృతసరము, డిశంబరు 11— ఎస్. జి. పి. సి. (సెంట్రలు గురుద్వారాబోర్డు) కార్యనిర్వాహకసంఘము దిగువ ప్రకటించిన రెండుతీర్మానముల గావించెను:—

ఫండ్ ప్రతినిధులై కలకత్తాముతో సెంట్రలుబోర్డు సామాన్యసమావేశమందు డిమాండుజేసినను సెంట్రలుబోర్డు అభ్యక్షుడు ఎస్. ఖరక్ సింగు, యితర గురుద్వారాబోర్డు డిల యంతవరకు దొరతనము విడుదలజేయకపోవుటయేగాక, సిక్కుల యితర యిబ్బందుల తొలగింప యత్నింపకపోవుట మిక్కిలివిచారముగ నున్నదని సెంట్రలుబోర్డు కార్యనిర్వాహక వర్గము తెలియజేయుచున్నది. ఇట్టిషరతుల గోరకయే అకాలీనాయకుల విడుదలజేసినప్పుడు బైటిలచెరపాలం దుంచుటకు యెట్టికారణమును లేదు.

(2) గురుద్వారాబోర్డు డిల విముక్తలజేయుటకు సైతికముగ ఒత్తిడిగలుగజేయుటకు ప్రజాభిప్రాయము గలుగజేయుటకు శిరోమణి అకాలీదాలునను యాసమావేశము సంపూర్ణముగ తోడ్పాటుజేయుచున్నది. భిక్షాభిప్రాయములుగల సిక్కులెల్లరును అకాలీదాల్ కార్యక్రమము కొనసాగించుటకు ద్విగుణీకృత్యాహము జూపవలయునని సిక్కులెల్ల యాసమావేశము గోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఉత్తరయిండియా వాణిజ్యసంఘము

లాహోరు, డిశంబరు 11— ఉత్తరయిండియా వాణిజ్యసంఘాభ్యుత్థుడు నేడుజరిగిన సమావేశమున కధ్యక్షతవహించెను. గోల్డుబులియను స్టాండ్డుగురించి సర్ జేసీత్ బ్లాక్లెట్టు సమావేశమందు ఉపన్యసించెను. ఉపన్యసించునట్లు బ్లాక్లెట్టు గారిని ప్రభులకు పరిచయంబావించుచు, విషయము అఖిలభారతదేశమునకును, మిక్కిలి ముఖ్యమైనదనియు, క్లిష్టవిషయమై ఆర్థికసభ్యుని అభిప్రాయముల వినుటకు అవకాశము దొరకనందులకు అప్పట్లమునాటిల్లినవని యెల్లరువలంబున గౌరవతలంబుచున్నాననియు మెక్ థెర్ సన్ గారు నుడివీరి. అసేతులు సర్ జేసీత్ బ్లాక్లెట్టుగారిని ఈవిషయమై ముట్టడించుటచే స్వల్పకాలములో యాసమావేశము యేర్పాటు జేయవలసినచ్చెను. రెన్యూమున పెక్కండ్రు సభకు హాజరుఅగుటకు తగినంత అంకాశము లేకపోవుటకు మెక్ థెర్ సన్ గారు విచారించిరి. సర్ జేసీత్ ఉపన్యాసాంతమున హాజరయినసభ్యులతరపున మెక్ థెర్ సన్ గారు బ్లాక్లెట్టుగారికి కృతజ్ఞతను తెలియజేసెను. (అ. ప్రె.)

గౌ. ఏ. రంగనాథ మొదలియూరుగారికివిందు:-

హోంయూలు లీగు కార్యవర్గిగా రంగు డి. కే. లింగానగారిచే నూతన మంత్రిగారు గౌ. ఏ. రంగనాథ మొదలియూరుగారి గౌరవాధ్యము 1921 ఫలిరపు క్లబ్బులో (నై. యం. ఐ. ఏ. ఈనెల 14 వ తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు) అల్పాహారవిందు పంపగబడును.

గోక్షహేలులో బహిరంగసభ ఆనాటిసాయంత్రం ౯ గంటలకు జరుగును.

నుఖిరోగవిచారణసంఘసభ్యులు.

నిన్నటిదినము సెంట్రల్ ట్యూబులలో దిగిరి. పురప్రముఖులు కొందరు వారి నాహ్వానించిరి.

(ప్ర. ఫో. బి)

వైద్యవార్తలు

కార్మికపక్షమువారి అభినందనము

ప్రధానామాత్యుడు తమతప్ప లేదనుట

గనులపనివాండ్లచే తప్పనుట
రుగ్గీ, డిశంబరు 9:— బొగ్గుతగవునమయమున ప్రభుత్వ ప్రవర్తనమును ఖండించుచు ప్రవేశపెట్టిన అభినందన తీర్మానమును త్రోసివేసి కామన్సుస్థలలో 889 ప్రతిపాదులు గను, 189 ఆనుకూలురుగ నుండుటచే రోజు 8 గంటలు పని చేయవలెనను బిల్లును ప్రభుత్వమువారు రామోదించుటకు తీవ్రముగ ఖండించిరి రాంకేషన్ గొనాల్గుగారు. జాతీయ ఒడంబడిక తత్వమును వదలిపెట్టుట తప్పనిది. యజమానులు ఉదారభావముతో ప్రవర్తించవలెననిరి.

బాల్వినుగారు

నాయకుల అసమర్థతచే పనివాండ్లు ప్రభుత్వ క్రిపరాయణలను పాడుకొనినందు వారిని సరిగా నడిపించలేక పోయినందున పనివాండ్లను తప్పదారిని గొంపోవుచుండ కార్మిక పక్షమువారు మిన్నకుండుట తప్పనియు వేతనముల నిట్టిని తగ్గించవలె ననలేననియు స్వామ్యులుప్రకటనమును బొగ్గు కమిషను నివేదికమును పనివాండ్లు నిరాకరించుట గొప్ప తప్పనియు చెలియజేసిరి.

జాతీయమితి పార్లమెంటుకాంతి

పార్లమెంటుకాంతి పరిస్థితులు కల్లోలములోనికి దిగకుండ ఒక జాతీయ యేర్పాటుకేయవలెనని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ మాండుగారు రిపోర్టుజేసిరి. ఇకముందటి అవాంతరములు రాకుండ జాతీయమితి కొన్నియు తీరువులను ప్రకటించవలెననియు కోరిరి.

చర్చిలుగారు

8 గంటలబిల్లు ప్రకారము ఎక్కువపనివాండ్లు వచ్చెదలను ఎక్కువజీతము లభించుననియు ఎక్కువ శాత్యతపరి తీర్చుననియు నుడివిరి. రాజకీయములకును పార్లమెంటుకును మడిపెట్టుట నష్టదాయకమనిరి. తగవులేకున్ననే పనివాండ్లకు లాభముగ వ్యవహారము రమగుననియు తగవులేకున్న లాభముగలుగజాలదని యువుచు ఈ రెండు సంగతులను గుర్తించవలెననిరి.

మ్యాండేటుకమిషను నివేదిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెంబరు 10:— జాతీయమితి బహిరంగసభలో తర్కి ఇరాకుల వర్తకసంబంధములనుగూర్చి సర్ హెన్రీ డాబ్బుగారు మ్యాండేటు కమిషనుకు చెలిపిన కొన్ని తప్పుసంగతులను చాంబర్లెను దిద్దిరి. వర్తకపుసంగతు లింకను ఉభయాలకును రాయబారములు జరుగుచునేయున్నవనిరి.

అంతర్జాతీయసహాయసంఘము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిశంబరు 10:— గొప్పప్రమాదములు, ఇక్కట్లకు లోనైనవారికి సహాయమొనర్చుటకు అంతర్జాతీయ సహాయకసంఘము నెలకొల్పవలెనని ఇటలీ నూచించెను. నూడానును గూడ జూలై నాల్గవతేదీనిగూడనున్న సభకు ఆహ్వానించవలెనని చాంబర్లెనుగారనిరి. నూడానుగాక, ఈజిప్టు, హెడ్జాజి, ఆఫ్ఘనిస్తానులను గూడ ఆహ్వానించిరి.

తూర్పు జర్మనీ

దుర్గములను చీల్చివేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

బెర్లిన్, డిశంబరు 9:— జర్మనీలో అయిదు ప్రభుత్వములును, తూర్పు జర్మనీలో ఆయుధ సామగ్రిని తగ్గించుటయును, యుద్ధ సామగ్రి నెగుమతికేయు విషయమును ఆలోచించుచున్నారు. అసంపూర్ణమగు ఉక్కు సరకులు ఎగుమతి యగుచో యుద్ధమునిమిత్తము వినియోగించెదరగాన అట్టివాటిని ఎగుమతికేయరాదని వార్తాపత్రికలుచెలుపుచున్నవి. అట్టినిషేధము జర్మనీ పార్లమెంటులోనికిని చావన్నమాటే యనుచున్నది జర్మనీ. దీనినిజూడ బ్రిటిషు నైఖిలిలో వర్తకపు టాలోచనలే ప్రధానముగనున్నవని తోచుచున్నదనుచున్నది జర్మనీ.

ఆయుధవిసర్జనసమస్య

రుగ్గీ, డిసెం 9:— నిన్నటికోజున జర్మనీలో జర్మనీ ఆయుధవిసర్జనమును గూర్చి ఒక్కసారియే ప్రస్తావించిరి. జాతీయమితి పరిశోధననివేదికమునుగూర్చి జర్మనీ గోరినవరకులను బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, జర్మను న్యాయశాస్త్రకోవిదులు చాలవరకు ఆలోచించిరి. ఈలోపుగ రాజ్యాంగవేత్తలు ఆయుధవిసర్జన విషయమై పరిష్కారము గావలసియున్న సంగతులకై యెదురుమానుచున్నారు.

చీనాపరిస్థితులు

వీధులలో శవములు
దిక్కులేక పడియుండుట

ప్రజల భయంకరపరిస్థితులు

పీకింగు, డిశంబరు 9:— సియాన్సులో ప్రజలస్థితి అతి భయంకరముగ నున్నది. వీధులంట నరమాంసమును విక్రయించుచున్నారు. షెన్సిరాజధానిని ముట్టడించిరి. ఇచట భూరిమగు పోరాటము జరిగినది.

చాలకాలము క్రిందిట చనిపోయిన ప్రజల శవములు దిక్కులేక వీధులలో బడియున్నవి. ప్రజల ఆహారమును నైసికులు ఎగరవేసికొని పోవుచున్నారు. చాలమంది పశువులమేత మీదనే జీవించుచున్నారు. వైద్యములు గుర్రములను తినుచున్నారు. దంపనిధాన్యమునే తినుచున్నారు. కుక్కలు ఎచటను ప్రాణముతో కనిపించవు.

హ్యోంకో, డిశంబరు 10:— మెయిల్బ్యాంక్ గారూ హ్యోంకోలో ప్రవేశించిరి. క్యూకియంగుగారితో మాట్లాడిరి. క్యాంటన్ నాయకుడు బియంగుకేషుగారితో మాట్లాడిరి.

కార్మిక పరిస్థితులు నెమ్మదిగ నున్నవి. కాని క్రొత్తసంఘము లేర్పడుచునే యున్నది.

హంకాంగు కార్యనిర్వాహకవర్గ

సభ్యుని ఆస్తివిభజనము

లండను, డిశంబరు 9:— హంకాంగు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుడగు సర్ పాలుచాటరుగారు చనిపోయిరి. £000000 జ్యోరుల ఆస్తియున్నది. ఇంగ్లండులో ఆతనిఆస్తి స్వంతముగ 136000 పౌనులున్నది. హంకాంగు జాక్వెట్ బ్ల్యుకు £0000 జ్యోరులనిచ్చిరి. ఆతని నివాసస్థలమును చీనా పింగాణిసామానును తదితర చిత్రపస్తువులను జీవితకాలమంతయు అనుభవించుటకు భార్యచేర్చినది. మిగిలినదానిని హంకాంగు ప్రభుత్వమునకును ఆతనిభార్యకు 10000 పౌనులు, గృహపని కరములు స్వంతతైపి సాలుకు 10000 పౌనులు, భార్యకు తోబుట్టువునకు ప్రతిసంవత్సరము 2500 పౌనులు మేసర్లకు 700000, 400000, 200000 పౌనులనిచ్చిరి. వైద్యులకు, న్యాయవాదులకు కొంతమొత్తమును ఇచ్చిరి. కలకత్తాలోనున్న ఆర్మీనియను పవిత్రక్షత్రి ప్రవేశమున కిచ్చిరి.

అమెరికాలో ప్రతిభరలు తగ్గుట

న్యూయార్క్, డిశంబరు 9:— 1926లో 18518000 జేళ్ల, పత్రి పండునని అనుకొనుచున్నారు, నవంబరు 22 తేదీని జారీచేసిన నివేదిక ప్రకారము 18000000 పండుననిరి. ఇదియే గొప్పపంటయట. ఇంతవరకు ధరలు చాలతగ్గిపోయినవి.

మంచుచే కదలక నిలిచిపోయిన పొగయోడలు

పోర్ట్ లెన్యూ, డిశంబరు 9:— ఖీరియరు సరస్సు హ్యూరన్ లో సరస్సు మధ్యమంచు కరగిపోయినది, గోధుమను గొంపోపు చున్న నౌకలు బయలుదేరినవి.

యుగోస్లావియా ప్రాతప్రధానా మాత్యుడు చనిపోవుట

బెల్గ్రేడు, డిశంబరు 10:— ప్రాతప్రధానామాత్యుడు చనిపోయెను.

ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు రద్దగుట

లండన్, డిశంబరు 9:— ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు చాలవరకు రద్దగు తీర్మానమును కామన్సుస్థలో ఆమోదించిరి. గాలి నీరు విద్యుచ్ఛక్తి విషయములలో మామూలుపరిధికు లేవుమన రకు ఎమర్జెన్సీ నిబంధనలు అమలుజరుగను.

ఇటలీ జర్మనీ ఒడంబడిక

జనీవా, డిశంబరు 9:— ఇటలీ జర్మనీ స్నేహపూర్వక ఒడంబడిక మధ్యన రీత్యపు బాంధవ్య ఒడంబడిక త్వరలో ప్రారంభమగును న్నవి. కొంతకాలమునుండి రాయబారులు నిలిచియున్నవట. జాతిసమితి నిర్ధారణల ననుసరించియే ఒడంబడిక జరుగునట. స్పెయిను, స్విజ్జర్లండు, ఇతరదేశములలో జేసికొన్న ఒడంబడికల పంటిజే.

లైబీరియా రబ్బరు ఒడంబడిక

లండన్, డిశంబరు 9:— లైబీరియా రబ్బరు సంఘము వారి ఒడంబడికను అమెరికను ఋణాదాయము సంరక్షకముజేసిరి. లైబీరియా ప్రభుత్వమువారు కాననసభవారు వీటిని స్వీకరించిరి. హార్వర్డు ప్రెస్ గారు అమెరికాకుబోవుచు మార్గచూపు మున ఆకాశ బోయిరి.

బ్రెజిలు వైమానికులు

పయనమును మానుకొనుట

బ్రెంచి డిశంబరు 10:— బ్రెజిలు వైమానికులు డి బ్ర్యాంకోగారు స్పాన్టో పయనముచేసిన దియలుదేరిరి. కాని పయనమును మానుకొనిరి.

డచ్చిపెట్రోలియం కంపెనీ

హేగు, డిశంబరు 9:— రోమలు డచ్చిపెట్రోలియం కంపెనీవారు నూటికి 10 చొప్పున ఈలొపుగ డివిడెండును ప్రకటించిరి.

మార్కొనీవాయువార్తాప్రచారము

25 సంవత్సరముల విజయవార్షికోత్సవము

రుగ్బీ, డిశంబరు 9:— మార్కొనీగారి 25వ వాయు వార్తాప్రచారక వార్షికోత్సవము రేపు జరుగును. ఈసందర్భమున ఇతడిట్లు క్రొత్తప్రచారమును గనుగొనెనని ప్రతీకలు కొనియాడినవి.

బ్రిటిషువైఖరి

ప్రారంభ ఆయుధ విస్తృతసభను సమావేశ పరచుట లోను ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించుటను బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మెంతయు పొల్లని పనిజేసెనని జనీవాసభలో నిన్ను చాంబర్లెనుగారు దెలియజేసిరి.

లండన్ క్రాస్ రివ్యూ రాకపోకల నిమిత్తము ఇంకొక 4 శేషమునదింకెనలకు 27500000 పానులను చెట్టి కట్టించునెనని రాయలకమిషనువారు చెప్పివేసెనట. ప్రాతప్రధానామాత్యులనే యుంచి కొన్నిచూర్లును జేయవలె ననుచున్నారు. చాల మరమ్మతుపని జరుగను.

మొక్కటి ఏకాదశి 15-12-23 బుధవారమునాడు

రాత్రి 9 గం-30 ని ప్రారంభము

ద్వాదశి గురువారము సాయంత్రము 4 గం. ప్రారంభము

రాత్రి ప్రదర్శనముండదు

పంధుర బిలియన్ డాంటన్ కంపెనీ చారివలక

దశావతారము చెప్పిపురి రాయల్ థియేటరునందు

రూ 1,50,000 ఖర్చుచే రంగు చిత్రము

నడకు 9-12-26 నుండి ప్రదర్శనము బకనావరకు ప్రదర్శించబడును.

టిక్కెట్ల ధరములు:— రూ. 2, 1 అకూలు 8 మాత్రమే

ముఖ్యగవనింపు:— మొదటి రంగుచిత్రములు మాత్రమే టి 1-కి రూ. 0-8-0 నొప్పన అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వు చేయబడును. ఎస్. ఎం. సచ్చిదానందపిల్ల, ప్రొప్రైటరు.

నోబెల్ శాంతి బహుమానము

1925, 1926 లో గెలుపొందినవారు

ఆస్లో, డిశంబరు 10:— 1925 నోబెల్ శాంతి బహుమానమును సర్ ఆర్విక్ చాంబర్లెను, జనరలు చార్లసు డాన్ గారికిచ్చిరి. 1926 బహుమానిని బ్రియం దు, డాక్టరు ఫ్రెడ్రిక్ గార్ల కిచ్చిరి. నార్వేభూముని ప్రతినిధియు, యువరాజు ప్రతినిధియు బహుమానము విచ్చినపుడు వచ్చిరి. యుద్ధానంతరము, షికగిలో కొట్టికొనుచున్న యూరపును, మొదట వెల్తురు లోనికి దెచ్చినది డాన్ విఫాసమే యని డాక్టరు నాన్నేనుగారనిరి. లోకార్మి సభకు ఆసలు ప్రవేశ కులు డాక్టరు లూథెను, ఫ్రెడ్రిక్ గార్ల కిచ్చిరి. ఎస్ ఒడంబడిక కుదురుటకు చాంబర్లెను, బ్రియం దు గార్లు చాల తోడ్పడినవి. డి.ఎం. ప్రాతప్రధానులకు స్నేహ ములవడెననిరి. యూరపు, బాచీయపురగా దాలలో మనస్సుకట్టుమును లొంగించెననిరి.

పంచదార పరిశ్రమ

ప్రభుత్వసహాయ మనసరమునుట

లండన్, డిశంబరు 9:— ప్రభుత్వసహాయము లేకుండా బ్రిటిషు టీలు పంచదార ఫ్యాక్టరీని స్థాపించి పనిచేయుట సాధ్యముగానని సర్ ఎల్మెస్టు టైలీగారు వార్షిక సమావేశ మున చెప్పిరి. ప్రభుత్వ సహాయమును తీసివేయవలెనని క్రొత్తఫ్యాక్టరీలను స్థాపించి ప్రయోజనము లేవనుచున్నారు.

ప్రాచీన ఆర్థిక పరిశ్రమ

హ్యారిస్, డిశంబరు 9:— క్రెంచి పార్లమెంటు ఆర్థిక పరిశ్రమ నామోదించిరి. 17 లేదవరకు పార్లమెంటు నాపు జేసిరి.

సోషలిస్టులు, కమ్యూనిస్టులు మాత్రము ప్రతికూలురుగ నుండిరి. ఆర్థికపరిశ్రమయమై ఖర్చు 89, 634, 409, 189 ప్రాంతములు, ఆదాయము 40, 099, 101, 036 ప్రాంతములు అంచనావేసిరి.

కళలు

జనీవా, డిశంబరు 9:— ప్రజలు తెలుసుకొనుటకు రుచియు కళలు, పయనముమై ఒడంబడికను జాతిసమితి తయారుజేయునట. యుక్వెటెడ్ ట్టెన్సు కమిషను ఆహ్వానించుటకు జాతిసమితిసభవారు నిశ్చయించుకొనిరి.

పుడోస్లొక్ పతకము

రూపుగా కిచ్చుట

న్యూయార్క్, డిశం 9:— 1920 లో జే సహస్రత ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయస్థాన స్థాపనార్థము శ్రమపడినందుకు ఎలిజాబా రూపుగారికి పుడ్రావిల్స్ స్వాగతపతకమును ఇచ్చి సత్కరించిరి. డివిజను 20000 డాలర్లు.

రోడ్లమీద బండ్రాసూదములు లేకుండజేయుట
రుగ్బీ, డిశం. 9:— రామ్రులు రోడ్లమీద బండ్లుపోవు చుండ ప్రమాదములేకుండుటకు కామన్సుస్థలో క్రొత్తగ చట్ట మును ప్రవేశపెట్టిరి. ముందు నాలుగుదశలను మోటారు బండ్రూక చెట్టవలెనట.

లేలండు రెడ్ స్టూరులెన్ను సాగయోమలను తాము గొన తలచు లేదనియు రుసురిని ఎవరును అడగ నేలేదనియు రోయ లుమెయిలుస్తీ ముఖ్యుల కింజెసివారు ప్రకటించుచున్నారు.

గని ప్రేలుట - 30 మంది చనిపోవుట
క్రిక్వె, డిశం 9:— వైరెటి ఇంకిమానాలో ప్యా స్మిక్ గాని క్రోవ కొద్దివిషములతోనే 20 మంది చని పోయిరి.

ఆర్మీ వాక్కు డిశం 11:— యుక్తగ్రామ్యముల గవర్నరు సర్ ఎల్మెస్టు టైలీగారు, స్పెషలిజమందు ఆర్మీ వాక్కు సర్వారు ఒకరైనా. (అ. ప్రె.)

బందరు ఆఫీసు కోర్టు

O. S. 169/1926

వాది:— చెరువు రామకృష్ణరావు.

ప్రతివాదులు:— తలారి ఆదినారాయణ వర్మరాలు. రామచంద్ర 1వ ప్రతివాది తలారి ఆదినారాయణ 2వ ప్రతివాది. శ్రీరామలక్ష్మి సాగ్ల సమముల చేయించినా చూచుటకు నోటీసు బాయిదా అయినది 16-12-26 తారీఖు నకు ప్రాచీన ఆక్షేపనయైనందున కోర్టుకు హాజరై తెలియ చేయవలెనట.

ఆర్. వి. శీతారామశాస్త్రి
వాదిరపు వకీలు, 8-12-26.

ప్రకటన

శేల్లి గ్రామకాపురస్తులు పువ్వాడ రామ య్యగారి కుమార్లు (1) సుబ్బారాయుడు (2) యీ సత్యనారాయణరావు మైనరు అయినందున గార్డీ యర్ అన్నసుబ్బారాయుడుగార్లు మమ్ములకున్న (1) తూనుగుట్ల సత్యనారాయణ (2) అన్నలక్ష్మి పెరుమాళ్లు (3) మాశేల్లి సత్యనారాయణ మూ డ్రిగార్లనున్న బ్రట్టీలుగా నియమించి మా అంగీ కారికులే తెది 13/1/26 తారీకున ఒకట్రట్టీ డీడు వ్రాసి రిజిస్టరు జేసిట్లు తెలిసినది. నడరు డీడును అనుసరించి అన్నలక్ష్మి పెరుమాళ్లుగారు కొంత గ్రంథమును జరుపుచున్నారు నడరు స్వవహారమున యు మా అంగీకారముతో జరుగుట లేనందున రిజిస్ట్రేషన్ యుగం బాధ్యత మాకు లేదని మూకు దుణ్ణులుగలుగ చెప్పి హక్కులను పూర్తిగా వదలి వేసినామనియు దుణ్ణులకున్న మిగతా బ్రట్టీల కున్న రిజిస్టరు నోటీసులద్వారా తెలుపుటయెగాక ఈనాటిని ప్రకటించున గమనించగలవలకు యిందుముందుగా ప్రకటించడమైనది.

గుండ సత్యనారాయణ
కుమార్లు తతయ్య

జాకుల చిట్టియోగముల ప్రకటన

న్యాయస్థాన తీర్పుల చట్టము

లంచ్, డిశం 10:—ఈ ప్రకారము నాడు కామన్వెల్త్ థాన్ మాడవపర్యాయము ప్రజాసీతికి భంగపడలేకంట్ల న్యాయస్థాన కార్యక్రమమును ప్రకటించుటకు నిలువ మూడవ సారి ఆమోదించిరి

వివాదాలపై వెండి చెల్లును, మొగడు వెండ్లములు ఒకరి నొకరు వరదెట్టుట మున్నగు సంకల్పములను వాది ప్రతివాదుల కేర్లు చిరునామాల, ఏకారములవేత దావాతేబడినది, అక్షేపణలు, న్యాయశాస్త్ర సంబంధముల న్యాయాధికారి తీర్పు, జూరీల తీర్పులను కప్ప కేటించుసంగతులను ప్రకటించరాకనిరి.

విదేశీపత్రికలలో ఈసంగతులు ప్రకటించబడి ఇంగ్లండుకువచ్చిన అయ్యవి కామన్వెల్త్ సంవత్సరమునకు గరియగుగాక ఈ టిల్లును అంగీకరించరాదని కొందరు ఆక్షేపించి అట్టిభయ మనవ సరమనియు యుక్తాయుక్తముల నంది నిర్వహించెదమని సాలి సిటరు జనరలు దెసి భయమున చారవోలెను.

సంగీతశాల అంటుకొనుట నలుగురు ఆటకట్టెలు ఒడలు కొలి చనిపోవుట

కోమ, డిశంబరు 11:—అసాలో సంగీతశాలలో నలుగురు ఆటకట్టెలు ఒడలుకొనిపోయిరి. రంగస్థలమంటు కొని క్షణములో అగ్నిచూడ్రము అంటుచు కమ్మివేసెను. ప్రక్షేపములు ఎల్లకో ప్రాంతములకు చేరెట్టుకొని బయటబడిరి. ప్రక్కనున్న రంగస్థలములో మండ్లారి స్త్రీలగోడవ వివబడెను. అట్లు వేయిమంది ప్రక్షేపములు భయకంపితమైరి ఒకరికొకరు త్రొక్కుకొనిరి కాని భయములేదని చచ్చుకొని పివ పట్టకొనిరి. చనిపోయిన నటి ఒకరే జ్యురీ స్త్రీ. ఈమె దుడ్డులనుచేసి కొను గదిలోనుండ అంధుని నింపెను.

బ్రిటిషు మోటారువంతెనలగల ఇంకను నూటికి 10 నుండి 10 వరకు ఉన్నవి

మాక్సిమీగారి వెండిని కప్పవేయ వంగదలచినందున రహస్యము నుండును.

మహారాజుల పక్షపాతి

అట్టా, డిశం 10:—పల్లెమెంటుకు ప్రాంతించుచు 1927 లో కనకాదేవమ్మను యువరాజు కనకాప్రభువును ఆహ్వానము పంపి పింఛని పిల్లలకై ప్రభువు ప్రకటించెను. కనకా జాబీ ఉత్సవమును వర్ణించెను.

ఆస్ట్రేలియాలో పాదలు అంటుకొనుట గొప్పసత్తము

సిడ్నీ, డిశం 11:—ఆస్ట్రేలియా రాజ్యమున చిత్రముగాను, దక్షిణపడమరలుగాను పాదలు అంటుకొన్నవి. అవారమున నష్టములను కలుగజేయుచున్నవి. 100 డిగ్రీలు (పారికా హీలు) వేడియున్నవి. అగ్నిచూడ్రమున వాయువేపుడు తోడ్పడుచున్నాను. అక్షేపట్టాములు నాశనమైనవి. గారి తిరుగుటచే కాలములలో కొందరుస్త్రీలు అతి దైర్యముతో నిప్పును చల్లార్చుటకు సిగ్గునతోడిరి. కొందరు అరిపోయిరి. గొట్టెలపాకలు అగ్నియే తగులబడినవి.

ఇటలీ జర్నల్ బిడంబడిక

సంతకమునకు సిద్ధముగ నుండుట
రుగ్గీ, డిశం 10:—సంకల్పములను ముగ్య వర్తిత్వము నీమిల్లను ఇటలీ ప్రభుత్వములు దురులను సంతకముజేయుటకు సిద్ధమగుచున్నది. లో-రొన్ ఇతంబడిక నమన రించియే గుర్తును. నిరాశ్చర్యముగ గుర్తును
ఇంతవరకు పొలము, పిప్పి ౫ స్వల్పమైనది తదితర దేశములలో జున్ను తేనెకొన్న ఒడంబడికను దివిక ఒకమొక్క భవనములో తేడా యున్న చిట్టెను ప్రతికేలుచున్నది.

నోబెల్ శాంతి బహుమతి

రుగ్గీ, డిశం 10:—1925 సంవత్సరపు నోబెల్ శాంతి బహుమతిను వేల 6500 పానులు చాంబర్లెనుగారికి 8250 పానులు ఇవ్వబడును.

ఇండియాలో రోడ్ల పాభము

కలకత్తా నగరాభివృద్ధి సంఘమువారివని
లంచ్, డిశం 10:—కలకత్తాలో లా, ఆర్డును భంగమునకుండు కలకత్తా నగరాభివృద్ధి సంఘమువారు జేసినరోడ్ల ఎంతయో లాభకరముగనున్నవి కేవల ఒరిచ్చా గవర్నరుగ కేర్లొనబడిన సర్ పావ్. స్టీ వెనుగారు దొరికి. ఇటీవల జరిగిన హిందూముసల్మాను అల్లగులలో ఈరోడ్లంతయు సహాయకరముగ మంపనవారి పోలికవారికి. కాని కొరవడి స్వరాజ్యవాదులు అడ్డువచ్చుచున్నారు. కిరివిధానమును ప్రజాస్వామ్యమునకు అనుకూలముగజేయు విషయలో మార్పులను గలుగజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. నిరుచు బెంగాలులో వారి ప్రయత్నములు సాగలేవు. కాని ఆ ఉపక్రమము నింకను ఎదుర్కొనబడి యున్నవనిరి. కలకత్తాలో ఎకరము లంచులలో కంటే చాల చునక యనుచున్నారు.

వైమానిక ప్రమాదము లేకుండ జేయు ప్రయత్నములు

బ్రిటిషు వైమానిక యంత్రముల వారి ఏర్పాటులు
సర్ ఎస్. హోరగారి ప్రకటనము
రుగ్గీ, డిశంబరు 10:—ఇన్నరాత్రి బర్మింగ్ హాంలో వైమానిక ప్రమాదములనుగూర్చి వైమానిక యంత్ర సర్ క్యా మ్మలు హోరగారు చర్చించిరి. వైమానిక పయనములో ప్రమాదములు లుంకితీరును. కీటిని లేకుండ రాములు వైమానికవర్తము చేయలేరు స. గ్రముగ కాని మంత్రమువారు శక్తింకరలేక ప్రమాదములకు లేకుండజేయుటకు త్రికరణాన్నిగ పరిచయముచున్నారు.
కీటిని లేకుండ పరిచయము ఇతరదేశముకంటే ఎక్కువగావున్నది. వైమానిక వాయువుల కరెన్సును గ్రముగగల కొండీ, ఆరోగ్యము, ఉష్ణము, విద్యుత్తు, అవకాశము, ఇంజనీరింగు, మంత్రము మున్నగు సజ్జించియే వారిని నియమించిరి. ప్రమాదములు ఎక్కువకుండునట్టియు చులనగ ప్యాపిన్ము చేకొనగల విమానములను రహదారులయొక్క ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రమాదములు ఎందుకు గలవన్నవి నూత్నుముగ పరీక్షించిరి. వాటిని లేకుండ సిఫార్సులనుజేసిరి. క్రమముగ వైమానిక ప్రమాదములు తగ్గుచున్నవని తేలుచున్నది. ఇటీవల ప్రమాదములు గల్గుచున్నవి పూర్వముకంటే ఈసంవత్సరము చాల చునిదనియు ప్రమాదములు పూర్వముకంటే చాల తగ్గుచున్నవియు నిర్ణయించిరి.

వాయువారా ప్రచారము

మాక్సిమీగారి సూచనలు
రుగ్గీ, డిశంబరు 10:—రాబోవు 25 సంవత్సరములలో వాయువారా ప్రచారములో పిచ్చియో క్రొత్తమాగ్నెటు యభివృద్ధికరముగ జరుగవని మాక్సిమీగారినిరి. ఎదురక పరిశోధనలకు ఎక్కువలాభకరమనిరి. తంతిములముగ వస్తువులను గూడ జూరుటకు లెరుగవనిరి.

జాతీయమిలీనభ దొంగనాణెములను జేయకుండ జేయుట

జనీవా, డిశంబరు 11:—పై విషయమును గూర్చి పోలిసు, ఫ్రాంసుబ్యాంకు, రివిస్కొంకి ప్రతినిధులను మున్నగువారిని సభ్యులుగ నియమించి ఒకసంఘము కేర్పాటుజేయుటకు జాతీయమిలీనా నిశ్చయించిరి.

జపానుచక్రవర్తి ఆరోగ్యము ప్రమాదకరముగ నుండుట

టోక్యో, డిశం 9:—జపాను చక్రవర్తి కొన్నాళ్లు నుండి యనారోగ్యముగ నుండెననియు రుద్రకపుడు చాలభయంకరపరిమితి కేర్పడినదియు మర్రిచక్క ఊడిరి తిత్తులు పాడై కనయము కలుపుచున్నారని.

జర్మనీలో అంతర్జాతీయమండలి నైసిక పరిశీలన సంఘము

1927 జనవరి 21 తేదీలో అంతరించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
జనీవా, డిశం 13:—జాతీయమిలీ సభలో విదేశాంగ మంత్రులు అంతర్జాతీయమండలి నైసిక పరిశీలన సంఘమును జర్మనీ నుండి 1927 జనవరి 21 తేదీనుండి తీసివేయుటకు నిశ్చయించిరి. దీని స్థానే జాతీయమిలీవారే పరిశీలన ఏర్పాటులను జేసెదరు. ఇంకను పరిష్కారము ౭ వలసిన విషయములను ఆలోచించుటకు ఏర్పాటులను జేసికొనిరి.

ఇందో చీనా పొగయోడ మునుగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)
హ్యంగ్ హే, డిశం. 13:—ప్రాంతకాలమున, హ్యంగ్ హేకు 64 మైళ్లదూరములో ఇందో చీనా పొగయోడ సముద్రములో బంధరాట్లు తగిలి ఒంగం-లో మునిగిపోయెను. స్త్రీలు, పిల్లలను ఇంకొక పడనలోనికి తీసిరి. కాని ప్రయాణికులు చాలమంది నీటిలోబడిరి. పెక్కుమందిని పైకితీసిరి. పొగయోడలోనున్న విదేశీ యధికారులు, ప్రయాణికులను కాపాడిరి. 150 చీనా ప్రయాణికులలో 40 మంది కనిపించుటలేదు.

గనులపనినాంధ్రులనిలోజేరుట

ఎగుమతినిషేధము తొలగిండు
రుగ్గీ, డిశంబరు 10:—800000 మంది పనినాంధ్రుల పనిచేయుచున్నారు గనులలో. గరలు తగ్గుటచే మరంత గిర్రాజులగున ఎక్కువగానున్న పనికొందరు పనినాంధ్రులను నియమించెదరు. అనకొన్నదానికంటే పనిలేనివారి సంఖ్యతగ్గును. ల్యాండ్ సర్వేగారు స్థానిక పరిశీలన బ్రిటిషు కాపులు అధికార్లుతో జరిగించిరి.
ఒకాను ప్రతినిధియును పట్టించలే యున్నాడు. ల్యాండ్ సర్వేగారులతో ప్రతినిధులైనవారు ఇరువురున్నాడు.
హ్యంగ్ హే పరిశీలులు మామూలుగ ఏర్పడినవి.
చీనాలోనున్న స్టాండ్డు వమురు కంటేనీపనినాంధ్రుల హ్యంగ్ హేలో సమ్మెగట్టిరి. అమెరికా యుగ్గసౌకలు కావలి గాయుచున్నవి. అల్లరులులేవు. క్యాంబర్ విదేశాంగమంత్రి పొగయోడమీదనే ల్యాండ్ సర్వేగారిని కనికొనిరి.
ఆరంప్రాంత కంటేనీ ఏర్పాటులలో కొన్ని మార్పులను జేయవలెనని గోరుచున్నారు.

1927 మొదలు మూడుసంవత్సరములకు 1500000 టన్నుల ఉక్కును తక్కువగా రయారుచేయుటకు యూరపియను స్టీలు కార్పొరేషను నిశ్చయించుకొనిరి.

జపానుచక్రవర్తి అనారోగ్యము
గనుండుటచే చక్రవర్తి కొమారుడు ఆక్సఫర్డులో చదువుచున్న చిచిబాబు రాకొమరుడు సాధ్యమైనంతవరకు జపాను కేగనున్నాడు.

సర్ దిన్హా మానక్జీ పెటిట్ గారి వ్యాయామశాల - బొంబాయి

పై వ్యాయామశాలయొక్క వార్షిక సాధారణ సభ సర్ దిన్హా మానక్జీ బారెట్టుగారి అధ్యక్షతన ప్రాయిక హంబరోడ్డుమీదనున్న ఎర్స్ట్రును హైస్కూలువెడక ఈ క్రింది వ్యవహారములను చర్చించుటకు ఈనెల 15 వ తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు జరుగను.

1. 1926 సంవత్సరపు నివేదిక నామోదించుట 2. 1925 డిశంబరు 31 వ తేదీలో అంతర్జాతీయకాలమునకు లాభ నష్టముల పట్టి అంటుచేయబడినతెల్పులు ఆమోదించుటకు 3. మానేజింగు కమిటీ మెంబర్లను ఎన్నుకొనుట 4. ఆడిటర్లను నియమించుట చెయ్యెయ్యగారి అనుమతిమీద చర్యను తేబడి యితరవిషయములు చర్చించుట.

సుఖజాడ్యములు-
తన్ని వారణోపాయములు

రాయబారులు చెప్పి పురికి వచ్చుట

బాండ్వెంటింగుచులులో సభ-గవర్నరుగారి

ఉపన్యాసము

శుక్రవారము సాయంకాలము బ్రిటిషు సోషియలు హై జినికు కాన్సిలు వారు పంపిన రాయబారులకు స్వాగత మొస గుటకై బాండ్వెంటింగు హాలులో ఒక గొప్ప సభ జరిగెను. వగ రమునందలి ప్రముఖు లనేకులు సభకు వచ్చియుండిరి. గవర్నరు గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

సభను ప్రారంభించుచు గవర్నరుగారు ఇట్లుపద్యసిం చిరి:-

బ్రిటిషు సోషియలు హైజినికు కాన్సిలువారి పక్ష మున ఈదేశమునకు రాయబారులుగ వచ్చిన నెవరి వూర్పునతి, డాక్టరు డేవిడులీసుగార్లుకు స్వాగతమొసగ మన మిచ్చుట సమా వేశమెతిమి. ఆరోగ్యసిద్ధాంతములను మనము సంపూర్ణముగ గ్రహింపకున్నాము. ఉద్యోగ వ్యాయామ విహారములందు క్రమ పద్ధతిలేకున్న జాడ్యము ఏర్పడును. ప్రపంచచరిత్రయందు రో గముండుట, తన్నివారణార్థమై పాటుపడుట సహజముగనున్నది. దేశాభివృద్ధికి ప్రజారోగ్యము ప్రధానము. ఆరోగ్యము లేని వారు దుర్బలులై సంఘమునకు గాని దేశమునకు గాని ఎట్టి లాభము కలుగజేయజాలరు.

అనారోగ్యమున పరిస్థితుల సంతమొందించి రోగముల సభివృద్ధి గాంచకుండునట్లు చేయుటకు విద్యావ్యాపకమే ప్రధాన సాధనము. రోగము తల్లిత్వములనుసరించియు, అనారోగ్యకరముల పదార్థములను భుజించుచున్నవలెను మితములేని విహారములను ఏర్ప డును. ఆరోగ్యసత్వములను గుర్తెరిగి తదనుసారముగ ప్రస ర్తించిన ఎంతయో లాభముకలుగును. అందు స్త్రీపురుషసంబం ధములను గుర్తెరిగి ప్రసర్తించుట అవసరము. ఈవిషయమై అం దరు శ్రద్ధపుచ్చుకొనవలయునను ఉద్దేశముతో రాయబారులు వచ్చియున్నారు. వీరిరాకవల్ల ఆరోగ్యవిషయములందు నూతన యుగము ప్రారంభమగు నని నమ్ముచున్నాను.

నెవలివూర్పునతి

పిమ్మట నెవలివూర్పునతి ఈక్రిందివిధమున ఉపన్యసిం చెను:- భారతదేశపు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారు మాకొసగిన స్వాగతమునకు వందనములు. ఏదేశపుప్రజలైనను అనారోగ్య వంతులైన ఆదేశము ఆరికముగ వృద్ధిచెందజాలరు. కావున ప్రజ లఆరోగ్యమును సంక్షేమము చేయుట ప్రధానార్థమైయున్నది. ప్రభుత్వమువారుమాడ ప్రజలఆరోగ్యమును కాపాడుబాధ్య తవహింపవలసియున్నది. ఇంగ్లాండులో ఒకపెద్ద పరిశ్రమాధి కారులు తమ యంత్రాలయములందు పనిచేయువాతకందరకు ఉచితముగ వైద్యసహాయ మొసగ తీర్మానించుకొనిరి. ఇట్లు మూడుసంవత్సరములు జరిగినపిమ్మట లెక్కలుచూచుకొనగా పనివారు పూర్వముకన్న ఎక్కువపనిచేయుచున్నట్లు తీరెను. వైద్యసహాయమున కగు ఖర్చులు విశేష యజమానులకు ఎక్కువ లాభమువచ్చెను. కావున ప్రజలక్షేమము అట్లుండనిచ్చి తమ లాభముకొరకుమాడ ప్రజాసామాన్యపు ఆరోగ్యమునుసంరక్షింప పాటుపడుట అవసరము.

నానలలోను రేవులందు పనివారు రోగములచే అధిక ముగ బాధపడుచున్నారు. ముద్రాసునంద దిట్టిపనివారికి తగు వైద్యసహాయమొసగు అవకాశములు కల్పింపబడలేదు. ఈవిష యమైనగరమునందలి ప్రముఖులు శ్రద్ధసహించి పనిచేయుచుని యున్నది. ఈవిషయమై పనిచేయుట అవసరమని నానాజాతి సమితివారుహాడ అభిప్రాయపడుచున్నారు. చిన్నతనమునండి ఆరోగ్యసంరక్షణమునకు సాధనమగు విధమున బాటకు విద్యగరుపబడవలెను.

సుఖరోగములు వ్యస్తలనేకా కుంబములకే గ్వంస సము చేయుచున్నవి. జాతిపటుత్వమును క్షీణింపచేయుచున్నవి. కావున ఈ రోగముమై శ్రద్ధసహించి పనిచేయు ప్రతి పౌరుని ధర్మమై యున్నది.

డాక్టరు డేవిడు లీసుగారు

పిమ్మట డాక్టరు డేవిడులీసుగారు క్రిందివిధమున ఉప న్యసించిరి:- ఇతరదేశములలోపాటు భారతదేశము మాడ సుఖజాడ్యముల సంరింపచేయు విషయమై పాటుపడుట అవ సరమును సత్యమును గ్రహించినది. కొందరు సుఖ జాడ్యములను చులకనగ చూచుచున్నారు. కాని ఈరోగములన్నవైతే కాని కుటుంబములు తరతరములవారు బాధపడుచున్నారను విషయ మును మరచిపోవుచున్నారు. జాతిపటుత్వమునే క్షీణింపచేయు ఈరోగముల విషయమై అగ్రేణిహింముట ఉచితముకా

మనరాష్ట్రము

మొలాపూరు సంగీతసభ:- డిశంబరు 15వ తేదిన (వైకుంఠవికాదశ సంవత్సరమున) బ్రహ్మశ్రీ మాండుడి చిశంబర భాగ తరు గారివలన వైసమాజమువారి యాజమాన్యమున "విభి వాళరణాగతి" కాలక్షేపము జరుగను.

ముక్కోటి ఏకాదశీ ప్రదర్శనము:- చెన్న పురి ఆంధ్రసభవారు సాంవర్సముహూలో ప్రహ్లాద రుక్మాంగద నాటకములను 1926 సం॥ డిశంబరు 15-వ తేది బుధవారం రా త్రి 9-30 ఘంటలకు ప్రసర్తించెదరు.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:- మింటుడిభిలోని తొంపవంశం నూలులలో వైసభవారి యాజమాన్యమున లెం జావూరు నివాసులు బ్రహ్మశ్రీ నగరాజ భాగవతరుగారిచే ఈతల 15 వతేదీ బుధవారం రాత్రి 9 గంటలకు "రామదాసు చరిత్ర" హరికథాకాలక్షేపం జరుపబడును.

పల్లికునర్జును కమిషను:- వైకమిషను సభు లకు ఏ. హెచ్. లీగారు నేటి ఉపయం మద్రాసుకు సచ్చిరి. బుధవారంవరకు మద్రాసులో ఉంటారు. పల్లి సర్కిసు విష యములను అనేకములను గూర్చి గవర్నరుమెంటు సభ్యులతో ముచ్చటించెదరు. బుధవారం రాత్రి మద్రాసులో బయలుదేరి కలకత్తామీదుగా శిల్లివెల్తారు

జగన్నాథధర్మక్షుభ:- ఎగ్గురులోని హైరో డుమిషను వేదవిలాసమునందు వైసభవారి యాజమాన్యమున ఈతల 15 తేదీ బుధవారం సాయంకాలము 4-15 గంటలకు తిరువనూమండుారు నివాసులు బ్రహ్మశ్రీ పల్లవభాగవతరు గారిచే "రామదాసుచరిత్రము" హరికథా కాలక్షేపము జరుప బడును.

శ్రీ పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ:- రామదాసు చరిత్రము:- 1925-వ సం॥ డిశంబరు 15-వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రం 4-5 గంటలకు హిందూ ధియలాజిత హైస్కూల్ హాలులో శ్రీ. జి. వే. విద్యాన్ శ్రీరంగం శింగోచాలాచార్యుల స్వాములచేరింప వైకమబు చియందు స్పెషలు కాలక్షేపము జరుపబడును.

అల్పహరిమిదు

డిశంబరు 14-వ తేది 5 గంటలకు వై. యం. సి. ఏ. హాలులో నూతనకమ్మ శాసనసభ్యునకును, సామ్రాజ్య శాసనస భ్యునకును, కమ్మరిదార్థి సంఘమువారు అల్పహరిమిదు గా వించెదరు.

చింతమనేని శివరామయ్య

ఆరెకపూడి రామనాథం

సంయుక్తకార్యవర్తులు.

కుటుంబమరణకథ:- ఈపక్ష్య ఆలపాకం లైలు వ్రేమనువద్ద కన్పించిన స్త్రీపురుషుడు బాలుడు బాలికలనుల విషయంలో విచారం చేయబడినది కడలూరువద్దన్న కామాపురం నెటిల్వంటులోని ఒకసాలెవాని భార్యయే యా చనిపోయిన స్త్రీయట.

ఈసోగము ఒరుగబోవుటకు పూర్వము కొన్నిదినముల క్రిందు నాసాలెవాకు ఎక్కికో పరమిషన్ల తిర్తివచ్చి చూచుకోగా డెగ్లాము లిల్లం కన్పించెడిది. ఈచనిపోయిన పురుషునితో ఆమె అదియకు యుకాగా ఉంటాఉండేదని తెలిసినది- ఆపురుషునితో నీమె లేచి నెట్లుచుంకగా లైలు క్రింద అకస్మాత్తుగా చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది.

దు. వైద్యకాలంలో నూటికి 50 మంది ఈరోగములవల్లనే బాధ పడుచున్నవారు కష్టపడి పనిచేయజాలరు. ఈవిషయమును గుర్తెరిగియెవరు ధనవంతులు రోగనివారముననే సహాయము యరలెను. కావున తన నిర్మామ మేర్పరచి ఈ విషయమై చేనిచేయుట అవసరము.

సర్ పి. యస్. విస్వామి అయ్యరుగారు అధ్యక్షుడగు గవర్నరుగారికి రాయబారులకు వందనములర్పించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

రాకపోకలు:- సర్ అలెగ్జాండరు మాట్లాడుట, సర్ కె. వి. రెడ్డి, సి. యి. వుడ్, ఆదివారిం ఉపయం మద్రాసుకు వచ్చిరి.

స్వీడెను యువరాజుగారు రాజగారు, రాజమూలై గారు వారిసిబ్బందితో శనివారంరాత్రి మద్రాసునుంచి బెంగు లూరుకు స్పెషల్ ట్రెయినుమీద వెళ్లిరి.

మేజర్ హాబ్బు- కాపెన్ ఫ్రీమాంటికోలావ్, ఇ. యస్. థామస్ గారు- హెచ్. యస్. బ్రావెర్నఫిల్స్ గారు- ఏ. ఏ. బిన్న ఆహెంటు స్వీడెను రాజకుటుంబమును ప్రేమకన్న విడిచివేసిరి.

రెగిస్ట్రార్ నెంటులుబోర్డు మెంబరు జి. హెచ్. హక్కి గారు శనివారంరాత్రి మద్రాసునుంచి బెంబయి వెళ్లిరి.

గవర్నరుమెంటు హోంమెంటు సర్. అలెగ్జాండరు మడ్డి మనుగారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. నిన్న పుద్దాహ్నం కాస్తపాటిటకు స్టబ్బల్స్ ఖాన్ బహదూరు మహమ్మదు ఉస్మానుసాహెబు బహదూరుగారు (ముద్రాసు గతత్వ మెంటువారి హోంమెంటు) అల్పహరిమిదు. శోసం గిరి. విందునకు వచ్చినవారిలో ముఖ్యులైనవనగా:- సానిక ప్రభుత్వసభ్యులు హైకోర్టు జడ్జిలో గవర్నరుమెంటువారి శిశుక టరీలు, అంజరు సెక్రటరీలు ప్రభుత్వశాఖాధ్యక్షులు అసభి కార ప్రముఖులు.

ఆది మాంధ్రులు

జ్ఞానప్రకాశరావు కుసుమ వీరాస్వామిగార్లును నామినేటు చేయమని కోరుట

గవర్నరు కలెరి

ఏలూరు, డిశం 11:- జ్ఞానప్రకాశరావు కుసుమ వీ రాస్వామిగార్లును (ఉభయులును పంపములు) తమతరపున మద రాసు శాసనసభలో నామినేటు చేయఁబడినదినియు దేశేంద్ర డుగారిని నామినేటుచేయమని యిరువండు వందపదినంతి పం చముల అభిప్రాయము తెలియజేయుు లేవనియు, దేశేంద్ర డుగారిని నామినేటుజేయుదు రని వందతిలదు కావున వారి నామినేషను పంచముల కిష్టములేవనియు తెలుపుచు ఏలూరు తాలూకా ఆదిమాంధ్రులు బల్లసూడి చెంతయ్యగారి ఆధిప త్యముక్రింద ప్రధానమంత్రికి లాపెంటగురు గవర్నరుకు తంజుల నిచ్చిరి. (ఒకవిలేఖరి తంతి)

కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థుల కభినందనములు

శ్రీనివాస అయ్యంగారికి నన్దానంత్ర తీర్మానము

వికమత్య మవసరమని జమ్నాదాసుగారు

హెచ్చరించుట

మంతగా సభ

బొంబాయి, డిశంబరు 13:- డి జి హాగ్నిమనుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఆదివారమునాడు మదంగాలో జరిగినసభలో బొంబాయి శాసనసభ్యులకు భారత శాసనసభకు నన్నుకొనబ డిన కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులకు అభినందనము లర్పింపబడెను. మద రాసులో ఎన్నికలు జయప్రథముగా జరిగినందులకు ఆంధ్ర క విశేషంక కాంగ్రెసుకమిటీ సభిచందించుచు శ్రీయుత యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బొంబాయికి నచ్చినపుడు సన్మానప త్రమర్పింపవలెనని తెలియజేయుచు తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా గావించబడెను.

భారత శాసనసభ సభ్యుడైన జమ్నాదాసు మహతా గారు వికమత్య మవసరమని నిల్లు చెప్పిరి.-అస్సాఖావి కములైన సమ్మేళనములన్నియు నశించుచుగావున భారతశాసన సభలో స్వరాజ్యపక్షమువారెక్కిరగులెని నాకు నమ్మకము గలదు. వికమత్యమనిన అంకితోచాటు నాకును యిష్టమే. కాని నిజమైన వికమత్యములేనియెడల నాకిష్టముండదు. మన మేవంతిమిద ఏకార్యక్రమము ప్రకారముకలియవలెనో అది ముందు నిశ్చయంకావలెను.

గవ్వరాజ్యపాడుల కెన్నికలలో జయము అనుకున్నంతగా కలుగకపోయినను మొదలమిద అంత నిరాశగాలేదని అధ్యక్షుడు తెలిపెను. (శ్రీ. ప్రెసు.)

పల్నా, డిశం 12:- రెలూచిన్నానకు, పచ్చిమెల్లర పర గడాలమందును, కాక్రేరు, పంకాయలందును పానాన్యక్షర్ ము ప్పడి.

నూచ:- రెలూచిన్నానమందు శక్తి సంయుక్త పరగ రోల పంకాయలకు కాక్రేరుమందు అధికముగాగలదు.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్య - ప్రభుత్వోద్యోగములు

మహమ్మదీయసంఘమునకు వైస్రాయిగారి జవాబు

విద్యాభ్యాస మత్తయవరమునకు

మహమ్మదీయసంఘమునకు జవాబు

కలకత్తా, డిసెంబరు 11-న కలకత్తాలోని కేంద్రజాతీయ మహమ్మదీయ సంఘమువారు 11-వ తేదీన సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు వానికి ప్రత్యుత్తరముగ వైస్రాయిగారు యిట్లు చెప్పిరి.

ఈ రాష్ట్రములో ఆధికసంఖ్యగల యీ జాతివాతీని సంవర్ధింపగలిగినందుకు సంవత్సరముగ నున్నది. వంగరాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయుల నరిత్రవగుర్చి వివరముగ మీరుజెప్పిన చర్యయు తెలిసికొనుటకు నాకు వ్యవధిలేదు. నూరేండ్లక్రిందట అంగ్లాభాషను రాజభాషగా కోర్టులవ్వారా వ్యాపింపజేయుటకు మహమ్మదీయుల దృష్టాంతక తమ ప్రాతినిధ్యముగ విద్యావిభాగమును విశదపరచుటచేతనే నాని సంఘాభివృద్ధి కలుగజేయు కలిగెను. అందు నిప్పుడు తీర్చుకొనవలసియున్నది. అందుకే ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధికి తగిన ఏర్పాటును జేయుచున్నారు. విద్యార్థులకు ప్రత్యేక భవనములను ప్రత్యేక హాస్టల్స్ యేర్పాటుజేయుచున్నారు. కలకత్తా మహమ్మదీయులకు ఆచరణవారే ఉపాధ్యాయులుగనన్న ఒకటవ తరగతి కళాశాల ప్రత్యేకముగ స్థాపించిరి. డక్కా విశ్వవిద్యాలయమునందు ఇస్లాము మతపరమమును ప్రత్యేకశాఖ ఏర్పాటు జేయబడెను. ఆకాలేజీలవ్వారా చివరకేర్చి మహమ్మదీయులు అన్నివృత్తులందు తమ హిందూసోదరులతో సరిసమాన సమర్థతగలవారని రూపుకేరికొనునట్లు మీ నాయకులు యువకులను ప్రోత్సహించుటకు, ఈ అవకాశమును పోగొట్టుకొనకుండ మహమ్మదీయులు శ్రద్ధాసహించినచేతల పూర్వపు అశ్రద్ధలకు కలిగినట్లు దాపుకొనవలయును. మహమ్మదీయ రుసుముల యిబ్బందులగుర్చి మీరు చెప్పియుంటిరి. ఇతరరాష్ట్రములలో వారితలనే మీరాష్ట్రమునందుగూడ గల యిబ్బందులను గుర్చి ముఖ్యముగ ఆలోచింపవలసియున్నది. ఈసంవత్సరమున రాయలు కమిషనువారికి సహాయమున కృతజ్ఞుల యెవరని యున్నది. మహమ్మదీయరుసులు రిస్కను పాలిసిస్టులే నేడి యధోగతియందున్నారని మీరాష్ట్రములో ప్రాంతీయములలో నే నేకీకరింపను. అందుకు అడ్డులకు ఇవాంపట్టావారులు శిష్ట లేకుండ అనుభవించుచున్న భూమిలపై శిష్ట వసులుజేయు యీషధతి-ఎవరోకొద్దించి భూస్వాములకు ఆస్తులుపోయెను కాని యెక్కువమందికి శిష్ట ముక్కులకు మహమ్మదీయ వారసత్వ పుట్టుమతంకాని భూమియు భూస్వాములు స్వయంభుగ భూములను జూబుకొనవలసియున్నది కదా. ఇప్పుడు వారి యిబ్బందులు తొలగించు సూచి అందము ఆలోచింపవలసి యున్నది. అధికమంది విద్యాప్రభుత్వము అభివృద్ధిపాఠము. మరియు భూస్వాములు కాని వారులకులకు సహకారోద్యమము నందు పాల్గొనుచు భలసాయములు సహకారముగల విక్రయించుకున్న గోరూర నక్రమమునందు తననవరసాయములు చేసుకొనవలెను. ముక్కు ప్రభుత్వమువారు సహకారముగూడ స్థాపించి తగవులను పరిష్కరింపవలెను.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము-ఉద్యోగములు

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముగూర్చి మీరు ఆచరణసాంఘికము నేను గతంపకపోలేను. ప్రభుత్వములో కమిషనువారు ఏ విషయము విచారించుకో యిష్టమిచ్చినచో చెప్పవలయుగాని యీ విషయమును వారుముఖ్యముగ శ్రద్ధతో విచారించుచుండుట సం దియులేదు. ఈలోపుగ ప్రస్తుతసంస్థానిక డిప్యూటీ సర్కేయరు నినయ్యుకముగ జెప్పగలను. అందుకు సంబంధించిన స రంతు సంఘముల వారిని సంప్రదించుచు నిది ఎట్టిహద్దుజేయమిగూడ జెప్పగలను. మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్య క్లిష్టమన్న పరిష్కరం యునపుడునాకు ప్రాంతీయ సంఘమువారు లక్ష్యంబునకే నడిగిరింది ఆచరణము నిర్ణయించు మహమ్మదీయ నాయకులు పలువురు కోరుకురనే దానిప్రకారమునెట్టియిచ్చిరి.

ప్రభుత్వోద్యోగముల విషయమున రాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు కేంద్ర ప్రభుత్వములందు గూడ అన్నిసంఘములకు తగిన ప్రాతినిధ్యముండుటకై వివిధ సంఘముల తారతమ్యమునై చూపరముగ నందుముగూడ కొన్ని స్థానములను ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకించి యుంచుచు

న్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు ఖాళీలలోకి వసతు యీవిధముగ ప్రత్యేకింపబడినవి. క్రమేణా యీ ప్రత్యేక యేర్పాటుల అవ సరము తొలగిపోవలెననియు, తొలగిపోగలదనియు మీరుగూడ నావలెనే ఆశ గర్హించుచురని నమ్ముచున్నాను. మహమ్మదీయులు ఇట్టి ప్రత్యేక ఏర్పాటు లేమియు లేకుండనే తమ రాజకీయ చారిత్రక ప్రాముఖ్యతకు సంఖ్యకు తగినన్ని ఉద్యోగముల సంపాదించుకొనగగ్గననా అందరికి సంతృప్తికరముగ నుండును. అట్టి సమర్థత చేపాటుటకు ప్రతియేడు తగినయత్నములు జేయవలెను. ఈలోపుగవారు విద్యాభ్యాసము మున్నగు యత్నములవలన బలము చేపూర్చుకొనుచుండ సహాయకరముగనుండుటకై నేను నైన డిప్యూటీ సర్కేయరు అమలు జరుగుచుండును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు ఉద్యోగముల కొరతయునుగూడ యిట్టి నిబంధనలనే అనుసరించుచున్నారని తెలియుచున్నది. కొన్ని ఉద్యోగములందు స్థానిక ప్రభుత్వము వారు నూటికి 45 చొ॥ మహమ్మదీయుల నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు హక్కు స్థాపించుకొనిరి. పోలీసులకుజేసి ఉద్యోగముల నియమించు సందర్భములనుసరము అభ్యర్థులు వదలి పోకుండుటకై మహమ్మదీయ అభ్యర్థులని హిందూ అభ్యర్థులని గూడ వేరువేరు జాబితా లుంచబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగములందు సరిగ వారివారి సంఖ్యలకు తగినట్లుగా అన్ని సంఘముల వారిని సరియగు సంఖ్య నియమించుట కష్టపాద్యము. అందుచే ఉద్యోగములందు ప్రాతినిధ్యము సరిగానుండవలె ననుటకంటె ఒకసంఘమువారు యితరసంఘములకంటె అత్యధిక మెహింకంజూచుటకే ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచుండురు.

ఈవిషయము చాల ముఖ్యమనిగా మీరు గణించుటచే నేనింత దీర్ఘముగ జెప్పమంటిని. ఇంతలెండు విషయములుగూడ జెప్పవలసియున్నది. మొదటిది. కేంద్ర ప్రభుత్వముగాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముగాని, ఉద్యోగముల నియమించుచున్న అభ్యర్థుల సమర్థతను పాటింపగలరేగాని సమర్థత వెనుకబెట్టి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముకై తండ్రిలు బతరారు. అనగా ప్రభుత్వోద్యోగములందు సేవజేయుటకు సన్నద్ధులుగాని కమిషనువారు అవకాశము అసంపమువారి కొసంగ ప్రభుత్వమువారు యెన్ని యత్నములు జేసినను ఆ సంఘపు అభ్యర్థుల సమర్థతనుబట్టియే నియమింతురు. అందుచేతనే విద్యాభ్యాస ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి నేనంత జెప్పుచున్నాను. మరియు, అన్నిసంఘములనాయకులు యీ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటు చేయక ఉన్నతాశయ సాధనముగ అందరలకేగాని అదియే తమ ఉత్కృష్టతనుగూడ వెనకరారు. మీ సంఘము నభివృద్ధిజేసికొని తద్వారా భారతదేశమున నెక్కువ సమర్థతతో జేయవలెనను ఉన్నతాశయమును సాంఘిక పక్ష పాతముతో మరదిపోయినచో యీ ప్రత్యేక సౌకర్యములు నై ముఖ్యముల పోగొట్టుటకు మారుగ వృద్ధిజేయగలవని నేనిదివరకు చెప్పియుంటిని, మరల జెప్పుచున్నాను.

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములు

ఇండియాలో హిందూమహమ్మదీయసంఘముల మధ్య జ్యేష్ఠ భావముగూర్చి మీరు క్లుప్తముగ నూచించియుంటిరి. ఆవిషయమున నా విచారమును అనేకసార్లు చెలిసియుంటిని. మహమ్మదీయుల పూర్వపు దౌన్నత్యముగూర్చియు భావి ఆశయములగుర్చియు, గట్టిక జెప్పియున్నారు. మీ రట్లు చెలువుట సహజమేకాని అది యితరమతములవారికి ప్రతిహేలముగ నుండక తప్పదన బని లేదు. వివిధసంఘములు ఒండొరుల యెడ సహనముగ అందరియందు జాతీయభావము పెంపొందునపుడే భారతదేశ భావి యాన్నత్యమును బడయగలరు.

నేను కన్నకట్టి పక్షమునాడ ననుటచే మహమ్మదీయ సంఘమువారు సామాన్య జానవలెనని మీరు నూచించియుంటిరి. నాకాసామాన్యత గలదు. కాని యాశయములను ప్రత్యేకముగ ఏకమతేంద్రము పక్షపాతముతోనేగాక మీ జన్మభూమి యగు భారతదేశమునకు సంబంధించినవిగా నెంచి పాటుబడవలెనని నేను హృదయపూర్వముగ జెప్పుచున్నాను. అప్పుడే మీ రాజుక్తిని సార్వభౌమనియెడల భక్తిని భారతదేశభక్తినిగూడ ముచ్చతేసికొన గల్గుదురు. భారతమాత నేన విడలించి సార్వభౌమతనెవను నేను అవశ్యము కోరుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వైస్రాయిగారి-కలకత్తానుకం

ధర్మాదాయములబిల్లునుగూర్చి విన్న సముచితుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 13:- వైస్రాయిగారు డుదయము ది. బ. టి. రంగాచారిగారి నాయకత్వముక్రింద సందర్శించుచున్న రాధాబారులనుజూచి ధర్మాదాయముల బిల్లునుగూర్చి చాలనేపునర్చించిరి. వినతిదారులనువిన్నవించినదియు, చట్టించినవిషయమంతయు రహస్యముగ నుంచబడెను.

సన్మానములబడయుట

ఇర్రిసుప్రభువుసతి పరివారములో డిప్యూటీ సర్కేయరు కేంద్రజాతీయమహమ్మదీయసంఘము, టెంగాలువాణిజ్యసంఘము, మార్వాడీసంఘము, సన్మానములబడెన ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. కష్టమిచ్చు లు, గౌ॥ సినిమాటోర్లు గూర్చి 11-వ తేదీ కలకత్తానచ్చిరి. వైస్రాయి దంపతులు గవర్నరుదంతులతో విచారించిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, డిసెంబరు 11:- అలహాబాదుకు వచ్చిన గౌరవనీయులగు యస్. ఆర్. దాసుగారికిని దాసునతీమణికిని జస్టిసు లెఫ్టెనెంట్ బాన్స్టాగారింట్లో విదోసంగం ను. (అ. ప్రె.)

నాతావరణస్థితి

1926 సం॥ డిసెంబరు నెల 13-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము
గోపాల్ పూర్	88.5	62.1	...	4.71	7.74
విశాఖపట్నం	82.8	62.8	...	3.48	8.07
కాకినాడ	81.2	68.0	...	4.26	9.58
మచిలీపట్నం	82.3	64.8	...	4.05	10.28
కర్నూలు	90.4	59.3	...	0.78	3.98
బళ్లారి	88.2	68.4	...	2.87	3.38
అనంతపురం	...	...	...	3.68	2.44
కడప	86.6	63.3	...	2.86	6.10
తెలూరు	85.3	66.8	...	10.73	10.28
హైదరాబాద్	84.2	67.1	...	20.05	8.77
కడపూరు	82.7	68.6	...	19.93	9.88
కేలము	87.9	60.0	...	4.94	5.83
కోయంబత్తూరు	83.9	60.8	...	...	1.25
తిరుగునాపల్లి	91.3	66.4	...	8.92	4.55
నాగపట్నం	82.6	70.1	...	20.79	12.24
మధుర	88.2	70.1	...	10.89	2.51
సాంబక్	81.3	74.9	0.07	21.69	2.94
తిరునల్వేలి	...	...	...	11.48	4.24
తిరువేండ్రము	84.2	74.3	...	12.38	6.11
కొచ్చిక్	87.6	78.7	...	20.80	0.89
కాలికట్టు	90.0	68.6	...	10.82	5.17
మంగళూరు	91.4	67.9	...	13.68	2.79
ఔరంగాబాద్	84.0	54.1	...	5.93	3.14
మేర్కాం	76.6	56.5	...	9.28	3.02
కొడైకెనల్	85.7	47.9	...	13.94	6.58

సర్కారులు:- ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. గోపాల్ పురంలో పగటివేడిమి రి డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కాకినాడలో రి, విశాఖపట్నములో రి డిగ్రీలు తక్కువ.

డిక్టేట్:- ఆకాశము పూర్తిగా నిర్మలముగ యున్నది. కర్నూలులో పగటివేడిమి రిక్కి డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:- నెల్లూరులో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కినచోట్ల మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నది మద్రాసులో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

పంబనలో తుండరత్వ ఇతరచోట్లవలెను ఎండ గాయుచున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

అకెడమిక్ కౌన్సిలు సమావేశము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు అకెడమిక్ కౌన్సిలు సమావేశము ఈనెల 9 వ తేది సాయంత్రము పెనేటు భవనమున జరిగెను.

యల్. టి. డిగ్రీ కోర్సు

యల్. టి. డిగ్రీ కోర్సువారు చదువలసిన గ్రంథము లలో కొంత మార్పుచేయు విషయమై ఆలోచన జరిగెను. విద్య యొక్క ఆవర్ణము, విధానము నిర్వహణపరమవిషయములగు నుండవలయుననియు, బోధనాదు నిర్ణయించు ఒక విద్యార్థికింతు నిచ్చే రద్దీపబడిన ఉన్నతమునైనను, ఆధునిక విద్యావిధానము అను విషయం గ్రంథములైనను యల్. టి. కోర్సువారు చదువ వలయునని అకెడమిక్ కౌన్సిలువారు ఆమోదించిరి.

బి. ఎ. కెమిస్ట్రీ పరీక్షలు

50 మందికి తక్కువకాకుండ అభ్యర్థులు దరఖాస్తు పెట్టిన బి. ఎ. కెమిస్ట్రీ గ్రూపులందు ప్రాక్టీకలు పరీక్షలు తీరుచివాపట్టి, తీరుతేంద్రము నగరములందు కూడ జరుగునని వైసుచాన్సలరుగారు తెలిపిరి.

పత్రికా ప్రచురణము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు ఒక పత్రికను ప్రకటింపు విషయమై సూచనల నొసగ నియమింపబడిన ఉపసంఘ మువారి నివేదికపై చర్చజరిగెను. 'మద్రాసు యూనివర్సిటీ జర్నల్' అనుపేరుతో జనవరి నెలలోను జూలై నెలలోను సంవత్సరమునకు రెండు సంచికలు ప్రకటింపవలయునని తీర్మానింపబడినది. సిండికేటు వారు ఒక సంచికపైని అరటికి సహాయము చేయుటకు పరిశ్రమించుచున్నట్లు తెలిపిరి.

దేహపరిశ్రమ నిర్వహణ మొనర్చుట

నిన్నటి దినము వరల అకెడమిక్ కౌన్సిలువారు సమావేశమైరి. కళాశాల విద్యార్థులకు దేహపరిశ్రమ నిర్వహణ మొనర్చు విషయమై చర్చజరిగెను. వాధారముగ వ్యాయామముతోపాడి న అటు అటువారు లేక దేహపరిశ్రమ యొనర్చుటకనర్హులని నిజమై మెడికలు ప్రాక్టీషనరు వల్ల సర్టిఫికేటు పొందినవారు తప్ప మిగిలిన ఇంటర్మీడియేటు తరగతుల విద్యార్థులందరకు వ్యాయామముగ నిర్వహణ నుండవలయునని ఒకతీర్మానము పాడింపబడినది. వ్యాయామము నిర్వహణకు నొనర్చిన కళాశాలకు ఖర్చుఅధికమననియుచెన్న నగరమునందుండుకళాశాలాధికారులు ఈతీర్మానమును స్థలాభావముచే అమలునందుంబాలరనియు, శిక్ష కంట్రాటుకు ఉపాధ్యాయులు దొరకుట కష్టమనియు పలువురు ఈతీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. కేవలము పుస్తకములు చదువుటవల్ల లాభములేదనియు దేహదార్ఢ్యము లేని పౌరులు వేశమున కేటిమేలుచేయబాలరని తీర్మానమును బలపరచినవారు వాదించిరి.

కడకు ఈతీర్మానమునందలి ఆవర్ణమును అంగీకరించుచు ఈతీర్మానమును అమలునందుంచ ఒకవిధాన మేర్పరచ ఉపసంఘ మొకటి నియమింపబడినది.

మెడికలు సర్టిఫికేటులు

కళాశాలయందు చేరు విద్యార్థులు స్కూలు మెడికలు సర్టిఫికేటు తాఖులచేయవలయుననియు జూనియరు ఇంటర్మీడియేటు, జూనియరు బి. ఎ. తరగతులయందు మరల మెడికలు సర్టిఫికేటు పొందవలయుననియు ఒక కళాశాలనుండి మరియొక కళాశాలకు పోవునప్పుడు ట్రాన్సుఫరు సర్టిఫికేటుతోపాటు మెడికలు సర్టిఫికేటు కూడ పొందవలయుననియు తీర్మానింపబడినది.

కళాశాల విద్యార్థులకు నిర్వహణ సైనికశిక్ష నొసగు విషయమై కొంత చర్చ జరిగెను. కాని విశ్వవిద్యాలయపు సైనిక శిక్షను అభివృద్ధిపరచువిషయమై విశ్వవిద్యాలయమువారికి ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తర ప్రభుత్వములు జరుగుచుండుటచే ఈవిషయమై చర్చ రాబోవు సమావేశమువరకు ఆపువల చేయబడినది.

ఉపాధ్యాయులు అటెండెన్సు సర్టిఫికేటు

సెకండరీ స్కూలు ఉపాధ్యాయులు విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలకు అటెండెన్సు సర్టిఫికేటు లేకయే దరఖాస్తులు పెట్టుటకు అనకాశము కలుగచేయు విషయమై చర్చ జరిగెను. మద్రాసు ప్రభుత్వపు పట్టకు ఇచ్చునట్లును డిపార్టుమెంటునకు బోలడిన ఉన్నతపాఠశాల ఉపాధ్యాయులకి సౌకర్యమొసగ తీర్మానింపబడినది. సానిక సంస్థ క్రింద ఇన్నుపెక్షను ఉద్యోగ

లుగ నున్నవారికి కూడ ఇట్టి సౌకర్యమే కలుగజేయ తీర్మానము నిరాకరింపబడినది.

జియాలజి బోర్డు అప్రెంటిసుకు అగ్గవర్గని సిండికేటువారు నియమించుట లేవనీయు ఇట్టి నియమావళి గావించుటకు సిండికేటువారికి అధికారములేదను విషయమై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. కాని ఎట్టి తీర్మానము గావించకయే ఈవిషయమై చర్చ ఆపువల చేయబడినది.

యూనివర్సిటీ రీవర్స్ నియమావళి, మెడికలు పరీక్షల నిలబడు సవరణ మున్నవి విషయములపై కొంత చర్చను జరిగిన పిమ్మట సమావేశము ఆపువల చేయబడినది.

ఆర్కైవ్స్ - అట్రాక్షన్స్

(ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

కడవిన వారము జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభయందు రెండుముఖ్యమున తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి. భారతీయుల ఆవర్ణము స్వరాజ్యము అనుటకు బదులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగ నుండునట్లు కాంగ్రెసుక్రీడును మార్పుచేయవలయునని ఒక తీర్మానము ఆమోదింపబడినది. కాననోల్లంఘన విధానమును అమలునందుంచుటకు తగుకార్యక్రమము గౌరవిత కాంగ్రెసులో నిర్ణయింపబడవలెనని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడినది. ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘపు అగ్గవర్గము లు ప్రకాశంగారు ఈరెండు తీర్మానములను ఆక్షేపించిరి గాని సభయందలి అధికసంఖ్యాకులకు ప్రతినిధులు తీర్మానములను ఆమోదించిరి. అందుపై ప్రకాశంగారు తమ అగ్గవర్గపక్షానికి రాజీనామాఇచ్చిరి. కాని ఈతీర్మానములను మహాసభించిన వారి కోరికపై ప్రకాశంగారు తమరాజీనామాను ఉపసంహరించుకొనిరి. తరువాత వచ్చినది. ఈతీర్మానములు ప్రజలయందు ప్రబోధము కలుగజేయ సాధనములుగ నుండుననియు, తీర్మానములను అమలునందుంచుటకై అధ్యక్షునకు లేదనియు, తన రాజీనామా మి త్రు లకు ఇచ్చింది కలుగ జేయవలయునని డా॥ రాజీనామాను ఉపసంహరించుకొనినందున్నట్లు ప్రకాశంగారు ప్రకటించుచున్నాడు. తమ రాజీనామా మహాసభయందలి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే తమ లక్ష్యమని తీర్మానముగావించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభయొక్క స్వాతంత్ర్యతీర్మాన ముపాడింపబడి డి. సాంబశివరావు యొక్క నామ మహాసభయందు నిర్ణయించుచు కాంగ్రెసు అగ్గవర్గములకు ఎన్నుకోబడిన శ్రీనివాసఅయ్యంగారు కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శియగు ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతలనొసంగుట సంతోషముని తెలిపిరి. వీరిరువురు భారతసభ్యులుగ ఎన్నుకోబడిరి. వీరు రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొనెదలలేదో ప్రజలు చదివినాన గోరుచున్నారు. తమిళనాడు మహాసభా విషయ నిర్ణయ సంఘమున కాననోల్లంఘనమును అమలు నందుంపవలయునను తీర్మానము నిరాకరింపబడినది. ఆంధ్రులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, సత్వరముగ కాననోల్లంఘనమును అమలునందుంపవలయుననియు కోరుచున్నారు. తమిళరాష్ట్రము వారు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారేగాని కాననోల్లంఘనము అందుటకు కాధనము కాదని వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు కాబోలు.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఈనెల 16వ తేది గురువారం మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జెజవాడ గవర్నరుపేటలోని శ్రీ అయ్యదేవర కాలేజ్యరౌండు గారెంట్లో పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు విచ్చే ప్రార్థితులు.

కాటగడ్డ మధుసూదనరావు,

9-12-26. కార్యదర్శి.

గతించిన ఏ. కే. దేవిగారి దినాలా

పెటిషన్ నెం 483/1925

పైవిషయములో మొదటి, కడపటి డివిడెండ్లు తెలుపదలచబడియున్నది. గాన ఇదివరలో వారి హక్కులను రూపించనట్టి ఋణదాతలందరును 20-12-1926 తేది లోపునవారిహక్కులను రూపించకపోయినచో ఈవివిడెండ్లనుండి వారిపేరులు తొలగించబడునని ఇందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

హైకోర్టు మద్రాసు } ఎఫ్. హెచ్. విల్సన్
8-12-26 } అఫీషియల్ అసైని

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 13-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: దనిమాలు బా 1-కి రు 75 80 మొదలు 84 00 వరకు, బియ్యముబస్తాలు, కుసుమ తెనాలిని, చిల్లారి, డిల్లి, రాగులు, నువ్వులు.

2. ధాన్యము పప్పులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: కందులు బస్తా 1-కి ర 205, సెనాలు, సెనలు, మినుములు, ఉలవలు.

3. నూనెపస్తువులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: నువ్వులనూనె బా 1-కి, నయ్యు మ 1-కి, కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా 1-కి, ఇతరప్రదేశము, పేరు సెనగనూనెగానుగబా 1-కి రు 107 మొదలునూనె 105 00.

4. చిల్లరపస్తువులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: చాయపసుపు బా 1-కి, మారపసుపు, మురపసుపు, కాల్చిన పొయ్యి, పెద్దచా 1-కి, చింతపండు బా 1-కి.

5. ఇనుము.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: పట్టారకం బా 1-కి, చదరం, రవుండు.

6. నూలు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: పుల్లూరు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి, నూళియేనుగ నెం 20, నెం 20 డెన్ని కింహం యిటి, నెం 24, నెం 60, నెం 80, నెం 40, నెం 44, నెం 14 1/2, నెం 12 1/2, నెం 14 1/2, నెం 10 1/2, నెం 12 1/2, నెం 14 1/2, నెం 12 1/2, నెం 16 1/2.

7. దూది.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: బోండాపెట్టు బారకు 1-కి, పల్నాడుదూది.

8. లోహములు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include: శెండి 100 తులలికు, బంగారు, కులము 1-కి, సవరము 1-కి, ఇల్లిడి బా 1-కి, రాగి డిల్ల.

రోమూరి కబ్బి 1-కి రు 0-8-0

ఈధన్యమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమూరికి కండు నిమిషములలో మొదలుట రాలిపోవును. దీనివలన ధర్యము నలుకెక్కును. మంటయుండదు. రోమూరిని రాలిపోవును అమ్మకాంక్షనం దిపో, మదరాసు లెక బాంధాయి

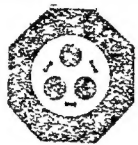
కరకా-ములు 71   రూ 80 0 0   ప 45 0 0

అం. 4. తికా కార్యాలయము | దాసు, మ.

అమృతాంజనము

దక్క-నిడబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

బలహీనము, వణిగులు బలహీనము

రక్త హాతి

1228

Deschiens' Syrup

పీకెత్తును దీపయోగింతును.

గడ్డి, లక్కోగ్యమును, బలము, నియంత్రణము, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడినది. డెస్చియన్, ఫోర్ట్

అను మార్గము, గమనించుము, ఎక్కడను చిక్కును.

To be obtained at Chemists (Wholesale) C. F. HARRIS & Co., 1734, roadway Madras.

చదువుడు!

యోచించుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

రంగుమారిత పెంట్లకులకు మామూలు రంగును గలిగించును

దీనియందు వనోహరమైన నువ్వున గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెరుకుడు ఉత్పన్నమగును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. నేనుకు నలుమది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అత్యుత్తమ సుగంధమును గలచి చాల గొప్పగా పొందెదమున్నాడు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతావృత్తికను చదువుడు.

డాక్టరులు, థియోలాజి, అవ్వకపరు పంజాబుండి ప్రాసినదీ:-

"మా కామినియా నూనెను పరీక్షించితిని. ఇది పెంట్లకులకు చాల బలము, ఆనందముగా మెరుకుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్డలు దొరకే పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రూ 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0- ప్రత్యేకము.
8 " " 2-10-0 " " " "

పావురిక:- కామినియా నూనె ప్రముఖమునందును, గ్రామ మనందును నుండు వాగరిక మై యందును ప్రతిదినమునందును తప్పక దొర కును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తకమును సరకము విచ్చి "ఇది పరకా, ప్రత్యేకమైనది" చెప్పుదును. అందుల వారికి గొప్ప కామినియా నూనెను తెలుపబడినది. ఇట్టి చల్లని వ్యాపారకేంద్రములకు మిగిలిన వారును, ఎక్కడెక్కడ కామినియా నూనె తప్ప మరేమియు గలదు దీని ప్రకారముగాను.

అత్తరము, లన్నిటికి రాజవంశిది

ఓటో దిల్ బహారు

వాడినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరుమాలు యందు కొన్ని చుక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పువ్వులవలె మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును.

దీని ఒకసారి వాడుడు.

తరువాత మీ చెవులను దీనినే వాడుదురు

1/2 బొమ్మ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0; వి. పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము. | కాంబెట్ బుడ్డి 1-కి
1/2 " " " 1-4-0; " " " 0-5-0 " ధర అ 0-2-0

సోల్ ప్రజెంటు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
285, జమ్నా నగర్, మూర్కెట్టు, బొంబాయి.

126

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భరివ్యక్తును గురించి భర్తవ్యాయంబగు 5 ప్రశ్నల వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతక నఖరైనను తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును.

2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము
వి. హ. రై. డి.

శ్రీమా న ఘోలా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

శ్రీమంతులము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణములకను! శరీరములో ఉష్ణోగ్రతను చేకరిగడి ప్రైవ్యకాలము, మూత్రము దివ్యామృతము. అత్యుత్తమ, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమూర్తియు, తిరిచాహుతి, ఎక్స్-క్లస్, సర్వాంగములకు యందు బలమును, వికలు, పోష్యములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అనులు మొదలగువనియందు గలిగడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమును పుచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పలను పంటనేమన్నను. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల వృద్ధులు గురుచేతను పరమహంసాశ్రయి యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

దిరుగామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిమిషాలు, ఎలక్టురు, కృష్ణాజిల్లా.

2113 ('సంజీవి' రక్షతాయము) (2)

Mesmerised Talisman.

దీని భరించిన ప్లేగు, కలరా, స్కాటికము మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, అవధిలు, గండములు తొలగును. విశ్వరూపు, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధిశక్తి, తెలివి, అందము నిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును. పని చేయరును. వ్యాపారమున లాభముపచ్చును. అనేక మందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ 3-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టుక యివాం రతిరాజ వీర్యవృద్ధి మూర్తము:- ఇంద్రియమును గట్టిపరచును. స్వప్నములను, మూత్రములను, విశ్వము నవ్వనుగ మచ్చు నిలుపును. ముదిరినది, పురుషకార్యమును పోగొట్టి యాచార మెవలెనది. ఎంతవలెనాచరి కయిక సరహులకు 2.లనునిచ్చి ఎక్కువ కామోదకమును కలిగించి ముకుపటికర్మ అనేకకెట్లు పంపారకులు విచ్చును. రుక్మ రూ 2 పోస్టుక యి. పి. ఆర్. జనార్దనం వారును, బెంగళూరు, (గుంటూరు).

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యమును, విశ్వరూపు, భనము వీటినే మానవుడెప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడనవలదు అయితే 150 పుటలు గల

కా మ శాస్త్ర ము ను

చదివినచాలును. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యివామూత పాఠాల్ లు లేక పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహపార్శ్వ, 28, వ్రాశేం, న్యూగాం.

వ్రాంగిలె-మెయిన్ రోడ్డు, కాశీనాథ.